

**КИЇВСЬКОМУ «ДИНАМО»
«НИВА» ДАЛА БІЙ**

С.21

СЕРЕДА

16 вересня 2026 року

№37 (1810)

20MINUT.UA

569019

**ІРИНА БОРЗОВА ПРО
ШКІЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ**

С.15

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

ЯК ТЦК БУСИФІКУВАЛО ЛИЦАРЯ ОРДЕНА «ЗА МУЖНІСТЬ»

► Ще одна конкретна історія про свавілля ТЦК: у Лісопарку під час бусифікації повалили на землю нацгвардійця

► Як усе відбувалося, він розповів журналісту RIA, а також повідомив, що номерні знаки автомобіля, на якому під'їхали «тецекашники», не значаться у базі даних МВС

С.4

У ДИТСАДКАХ ВЖЕ НАВЧАЮТЬ АНГЛІЙСЬКОЇ

► Із 1 вересня англійська мова стала обов'язковою для дітей 5-6 років у всіх дитсадках країни. Скільки груп та вчителів вже залучили в місті, звідки беруть кадри і як проходять уроки англійської для дошкільнят?

С.3

МІФИ І ПРАВДА ПРО СТАВКУ ГІТЛЕРА «ВЕРВОЛЬФ»

► Разом із військовим істориком та колишнім співробітником КДБ наш журналіст обстежив залишки нацистської резиденції під Вінницею і з'ясував, які легенди про це місце виявилися правдою, а які — вигадкою

С.18-19

РЕКЛАМА

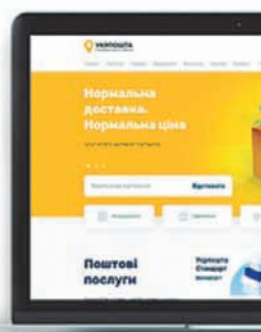
**Передплати газету RIA
онлайн на сайті Укрпошти**

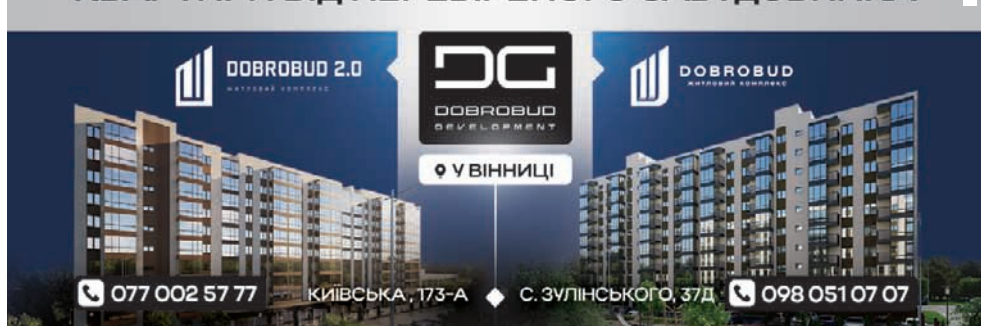
- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КИЇВУ

КВАРТИРИ ВІД ПЕРЕВІРЕНОГО ЗАБУДОВНИКА

ДУМКА

ОЛЬГА БОБРУСЬ
ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА

Вірте. Чекайте. Моліться

Є телефонні дзвінки, після яких життя на мить завмирає.

«Юра зник безвісти... Треба знайти його маму і повідомити». Я пам'ятаю той момент. Пам'ятаю, як серце відмовлялося вірити. Бо позаду були три роки постійної молитви за Юру. Кожного тижня за нього молилася Церква. Просили Бога берегти його там, на передовій. Бо Юра для нас давно став рідним. У нас на виду він робив перші кроки з Богом, зростав у вірі, дорослішав. А потім вирішив захищати Україну і пішов на передову бойовим медиком — рятувати життя інших. І ось тепер ми не знали, чи живий він сам.

Та сталося диво — Юрчик вийшов на зв'язок.

І сьогодні вони приїхали на богослужіння. Живий Юра з дружиною і маленьким Давидом. Він сам розповів, що сталося.

Їх накрила артилерія. Будинок був знищений. Вибратися, здавалося, було неможливо. Але був тунель. Прокладений ще до того, як хлопці оселилися в цьому будинку. Вони навіть не знали, що він існує. І саме через нього змогли вибратися.

Слухала Юру і думала про те, як часто ми просимо Бога: «Господи, дай вихід». А можливо, іноді вихід уже є. Просто ми його ще не бачимо.

Якщо ви чекаєте свого сина, чоловіка, батька, брата чи когось рідного — продовжуйте вірити. Продовжуйте чекати. Продовжуйте молитися. Навіть коли немає звістки. Навіть коли не бачите виходу. Навіть коли сили майже закінчилися. Не відпускайте надію. Бо ви можете ще не знати, де вихід і як він прийде. Але, можливо, він уже прокладений.

ВІННИЧАНИ РОЗПОВІЛИ, ЩО НЕ ТАК ЗІ СКЛЯНИМИ ЗУПИНКАМИ

«Влітку як у духовці» ■ Скляні зупинки мали захищати вінничан від негоди — але судячи з відгуків у соцмережах, справляються з цим не завжди. Ми зібрали думки вінничан, порахували, скільки влада витратила на 12 таких об'єктів за останні два роки, і з'ясували, хто найчастіше вигравав ці тендери

«Стильно, але не функціонально», — таку думку можна почути від вінничан щодо скляних зупинок. У спеку такі кон-

струкції мають захищати пасажирів від сонця, а в холодну пору року — від опадів та вітру.

Втім, судячи з відгуків вінничан, скляні зупинки не виконують свою основну функцію та не захищають від негоди, поки чекаєш транспорт. Про це нам писали на сторінках у Facebook та Instagram.

«НЕ ДАЮТЬ ЗАХИСТУ ВІД НЕГОДИ»

Ось деякі відповіді:

«Днями, коли стояла під однією зі скляних зупинок, почався дощ. Десь через 10 хвилин приїхав автобус, а я вже була наполовину мокра та мала мокрі ноги. Звісно, що сісти не було можливості — лавка стала мокрою у перші 2 хвилини дощу».

ВІКТОРІЯ АНДРІЄВА

«Нормальні зупинки, і в дощ можна сховатися, і в сніг. Перевірено і не раз».

РУСЛАН КУЛЬБАЧУК

«Деякі зупинки зовсім без боковин, ще й сидіння розташовані по краях і намокають в першу чергу під час дощу».

АНАТОЛІЙ ЗАХАРОВ

«На ці зупинки потрібно посадити архітектора разом з міською радою, коли йде дощ, сніг, вітер та світить палюче сонце. За лавочки промовчу. Не знаю, кому вони подобаються, тільки міській владі».

ВАЛЕРІЙ АНТОНЮК

«Не захищають ні від дощу, ні від вітру, ні від спеки. Сісти немає де, затінку немає зовсім. Це не зупинки, а знущання над людьми. А після того, як під час грози ці конструкції ще й стали падати, то взагалі страшно до них підходити».

МАРИНА ГОНТАРУК

«На деяких зупинках не сховаєшся від дощу. Деякі замалі, дуже багато людей, їх потрібно робити більшими. Вдосконалити можна, є куди рухатися і над чим працювати. Але це краще, ніж було. І однозначно краще, ніж взагалі без них».

ЮЛІЯ ГРИБ

«Триває війна, якщо хтось забув. Якщо щось з неба прилетить, то скільки людей травмується від цих зупинок? Коли буде мир — встановлюйте хоч з кришталю. Там, де велике скупчення людей, потрібно робити модульні укриття з бетону замість цих зупинок».

АНДРІЙ ШЕЙНОВ

Скільки витратили на зупинки за останні два роки

04.02.2025	«Вулиця Героїв Нацгвардії», вул. Академіка Янгеля	Капремонт трамвайної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Ігор Дзісь	383394,05
14.02.2025	«Військово-медичний клінічний центр»	Капремонт тролейбусної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Ігор Дзісь	355307,81
25.04.2025	«Вулиця Бучми»	Капремонт автобусної зупинки	ФОП Ігор Дзісь	371267,13
25.04.2025	«Вулиця Привокзальна», вул. Брацлавська	Капремонт тролейбусної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Ігор Дзісь	371121,15
25.04.2025	«Площа Героїв Майдану», вул. Магістратська	Капремонт автобусної зупинки	ФОП Ігор Дзісь	360082,05
15.05.2025	«Магазин "Хуторянка"», Немирівське шосе	Капремонт тролейбусної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Ігор Дзісь	360685
15.05.2025	«Вулиця Героїв Нацгвардії», вул. Академіка Янгеля	Капремонт трамвайної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Ігор Дзісь	424694,38
19.06.2025	«Вулиця Євгенія Пікуса», просп. Коцюбинського	Капремонт тролейбусної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Ігор Дзісь	349782,78
01.10.2025	«ім. Олександра Музики», Хмельницьке шосе	Капремонт трамвайної зупинки	ТОВ «Вінниця благоустрій»	947893,39
30.10.2025	Зупинка на вул. Соборній, біля буд. №81	Капремонт зупинки громадського транспорту	ФОП Віктор Дзісь	545600,19
30.10.2025	«Майдан Небесної Сотні», вул. Соборна	Капремонт тролейбусної зупинки, адаптація для маломобільних груп	ФОП Віктор Дзісь	563120,34
13.07.2026	«Провулок Інтелегентний», Гніванське шосе	Капремонт зупинки громадського транспорту, адаптація для маломобільних груп	ТОВ «Вінниця благоустрій»	1119306,79

ДАНЕ: PROZORRO.GOV.UA

ВИТРАТИЛИ КІЛЬКА МІЛЬЙОНІВ

А скільки витратили на ці скляні зупинки? Ми переглянули дані в «Прозоро» за останні два роки і дізналися загальну суму: 6 мільйонів 152 тисячі гривень. За ці кошти зробили 12 об'єктів, серед яких найбільше зупинок на Замості.

Найчастіше у закупівлях перемігав ФОП Дзісь Ігор Вікторович — виконав 8 із 12 підрядів. З YouControl дізналися, що він вінничанин, йому — 33 роки, має ФОПа з 2021 року. Основний вид діяльності — «49.41 Вантажний автомобільний транспорт», але серед додаткових КВЕДів є різноманітні ремонтні та будівельні

роботи. Протягом 2024 і 2025 років він отримав тендерів на 8,8 мільйона гривень загалом.

Перед цим, нагадаємо, ми робили огляд витрат на скляні зупинки у перші три роки повномасштабної війни. З'ясували, що загальні витрати на ці об'єкти склали 20,8 мільйона гривень.

Також тоді ж помітили динаміку дорожчання скляних зупинок:

У березні 2022 року об'єкт коштував 96 тисяч гривень, з яких ціна самого павільйона складала 83 тисячі гривень.

У липні 2026 року за об'єкт на Гніванському шосе заплатили 1,3 мільйона гривень, де павільйон коштував 210 тисяч гривень.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

РАЙСА МОРОЗОВА

— У дощ, сніг чи сильний вітер взагалі не сховаєшся! Таке враження, що коли робили ці зупинки, про людей взагалі не думали!

ТЕТЯНА ПЛАХІТ

— Деякі скляні зупинки не прибирають взагалі. А десь навіть скляних зупинок немає. Прибрали старі, а нічого натомість не поставили.

ГАЛИНА ШВЕЦЬ

— Абсолютно не продумані з точки зору зручності для людей. Не дають захисту від будь-яких погодних умов. Також мають хитку конструкцію.

ЯРОСЛАВ ЦЮНЬКО

— Не зручні. Тіні не дають. Від дощу, вітру, пилу нормально не сховаєшся. Місця на зупинці мало, постійно хтось вимушений стояти поза нею.

МАРИНА ПОЛИЩУК

— На жаль, на цих зупинках ні від сонця, ні від дощу сховатися просто неможливо. І навіть не на всіх зупинках є змога присісти.

Чи зручні для пасажирів скляні зупинки?

У ДИТСАДКАХ ВЖЕ НАВЧАЮТЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ У ВІННИЦІ?

Нічого собі! ■ Із 1 вересня англійська мова стала обов'язковою для дітей 5-6 років у всіх дитсадках країни. Ми розібрались у роз'ясненнях МОН і поговорили з начальницею відділу дошкільної освіти Вінниці — про те, скільки груп та вчителів вже залучили в місті, звідки беруть кадри і як проходять уроки англійської для дошкільнят

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Тепер вивчення англійської мови стало обов'язковим для дітей старшого дошкільного віку — тобто, п'яти і шестирічних — у всіх дитячих садочках країни, незалежно від форми власності.

Перед стартом навчального року Міністерство освіти і науки окремо роз'яснило закладам, як організувати такі заняття.

ЯКІ ПРОГРАМИ

Садочки можуть використовувати освітні або парціальні програми, рекомендовані Міносвіти, або ж програми з відповідними позитивними експертними висновками. Серед прикладів, які наводить МОН:

«Англійська мова для дітей дошкільного віку» — авторки Інна Кулікова, Тетяна Шкваріна;

Tip-Top English — авторки Олена Котенко, Тетяна Головатенко, Ольга Лобода;

«Англійська мова за методикою асоціативних символів» (5-10 років) — Світлана Гунько, Світлана Бацмай, Людмила Гусак та інші.

Заклад також може розробити власну програму. За словами Тетяни Щеголевої, начальниці відділу дошкільної освіти та обліку дітей департаменту освіти

Вінницької міської ради, вибір конкретної програми — повністю на розсуд самого садочка.

— Вони мають повну автономію і мають право обирати, за якими програмами навчати дітей. І вони затверджують це педагогічною радою. Єдиної міської рекомендації щодо вибору програми немає, — зауважила Щеголева.

ЯКИЙ ВИГЛЯД МАЮТЬ ЗАНЯТТЯ НА ПРАКТИЦІ

Приклад типового заняття з «Методики асоціативних символів» — це гра «Кумедна мавпочка»: педагог називає дії англійською (stand up, run, hop, swim, fly), а мавпочка разом із дітьми одразу їх імітує, без жодного перекладу.

Або ще є гра «Мишка в хатинці»: дитина в ролі мишки виконує рухи в уявному будиночку й одразу коментує їх фразою «I am a mouse. I sleep in the house». Так лексика й перші прості речення засвоюються через рух і гру, а не заучування.

Міносвіти рекомендує проводити два заняття на тиждень, а також використовувати англійську під час ігор, прогулянок, інших щоденних активностей, тематичних заходів, свят, квестів та вистав.

Якщо у групі більше 12 дітей — рекомендують поділити їх на підгрупи. У міністерстві окремо наголошують: перекладати кожен фразу під час повсякденного

Уроки англійської для дошкільнят — це знайомство з мовою. Для них не буде підсумкових іспитів чи будь-якого іншого оцінювання

спілкування не потрібно — діти мають засвоювати мову з контексту, через гру, пісні, римівки й прості інструкції.

Тетяна Щеголева підкреслює: мета цих занять — не вільне володіння мовою.

— Це саме є знайомство і підготовка до школи, — пояснює вона.

Навчати можуть як вчителі англійської, так і вихователі. Головне — мати підтверджений рівень B2

ХТО НАВЧАЄ

Для проведення занять передбачена посада вчителя англійської мови — 0,25 ставки, або 4,5 години педагогічного навантаження на тиждень для однієї групи. Викладати може педагог закладу, якщо має відповідну освіту чи право викладати англійську за ди-

пломом. Також ці обов'язки може виконувати вихователь чи інший педагог за умови підтвердженого рівня англійської не нижче B2.

Є й інший варіант: залучити людину з вищою освітою, але без педагогічної, — за умови проходження спеціальної підготовки за програмою МОН і підтвердження рівня B2 (державним чи чинним міжнародним сертифікатом).

За словами Щеголевої, з вересня англійську мову вивчають у 169 групах старшого дошкільного віку. У перерахунку на людей, це, за її оцінкою, близько 168-169 педагогів.

Звідки ці вчителі? Однозначної схеми немає — усе залежить від ситуації в конкретному садочку.

— Керівники дитсадків самостійно оцінюють свою кадрову ситуацію: якщо є вихователі з правом викладання — довантажують їх, якщо ні — шукають додатково.

Садочки також можуть укладати угоди з ФОП, співпрацювати із

сусіднім закладом освіти або організувати дистанційне навчання — тоді вчитель працює онлайн, а вихователь супроводжує дітей у групі офлайн, — пояснила начальниця відділу дошкільної освіти.

А ЩО З МОЛОДШИМИ ДІТЬМИ?

На запитання, чи зверталися батьки дошкільнят молодшого віку з проханням теж викладати їхнім дітям англійську, Тетяна Щеголева відповіла: особисто до неї — ні. Але в місті вже є пілотний проєкт: два дитсадки — №27 і №73 — працюють за проєктом «Інтелект Бебі», де англійську починають вивчати вже з молодшого віку.

Насамкінець Щеголева ще раз наголосила на суті нововведення.

— Це саме знайомство з англійською мовою. Жодних іспитів чи формальної перевірки результатів навчання для дошкільнят не передбачено — усе відбувається виключно в ігровій формі.

Двоє братів із Вінниччини створили у Києві підпільну гральну мережу

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК, RIA, (093)8905679

У Києві викрили масштабну мережу нелегальних гральних закладів, яку, за даними слідства, організували двоє братів із Вінниччини. Про викриття мережі повідомила Національна поліція України. Операцію проводили слідчі поліції Києва спільно з оперативниками Департаменту внутрішньої безпеки Нацполіції.

За матеріалами слідства, брати після звільнення з органів внутрішніх справ організували власний незаконний бізнес. До схеми залучили людей, які відповідали за роботу гральних залів, пошук приміщень, інкасацію грошей та технічне забезпечення.

Мережа налічувала десять гральних комплексів у різних районах Києва. Заклади працювали у закритому режимі — потрапити всередину можна було лише за попередньою домовленістю.

За даними правоохоронців, один комплекс у середньому приносив близько 50 тисяч гривень на день. Загальний прибуток усієї мережі оцінювали приблизно у пів мільйона гривень щодня — майже 15 мільйонів гривень на місяць.

«Потрапити всередину можна було виключно за попередньою домовленістю і лише після того, як адміністратор переконається, що за клієнтом немає «хвоста» з правоохоронців», — зазначили у поліції.

Правоохоронці встановили, що організатори ретельно підбирали персонал та контролювали роботу кожного закладу.

Працівники мали дотримуватися внутрішніх правил. Зокрема, для них встановили дрес-код, заборонили вживати алкоголь на робочому місці та зобов'язали звітувати про роботу у спеціальному чаті.

Окрім учасники групи виконували функції адміністраторів, інші займалися пошуком приміщень для нових залів та інкасацією прибутку. Ще один учасник відповідав за технічне обслуговування всієї мережі.

За версією слідства, організатори також намагалися усувати конкурентів. Для цього, як по-

відомляють правоохоронці, вони могли через підставних людей викликати поліцію до інших нелегальних гральних закладів.

Крім того, брати, за даними слідства, співпрацювали з іншими тінювими гральними закладами. Їхні власники нібито сплачували відсоток від прибутку за можливість працювати у мережі.

У межах спецоперації правоохоронці провели понад 70 санкціонованих обшуків. У гральних залах та інших місцях вони вилучили комп'ютерну техніку, мобільні телефони, чорнову бухгалтерію, а також зброю та набої. Вилучене направили на експертизу.

У серпні 2025 року про підозру повідомили 12 основним

фігурантам. Їм інкримінували незаконну організацію або проведення азартних ігор у складі організованої групи — за частиною 3 статті 28 та частиною 2 статті 203-2 Кримінального кодексу України.

Згодом правоохоронці встановили інших причетних. У лютому 2026 року поліція Києва повідомила про підозру ще 24 учасникам тінювої азартної індустрії.

Процесуальне керівництво у справі здійснює Київська міська прокуратура. Слідство триває.

Водночас у поліції наголошують, що за результатами експертиз діям фігурантів можуть надати додаткову правову кваліфікацію.

«ПІД'ЇХАЛИ НА ЛІВИХ НОМЕРАХ»: ЯК ТЦК БУСИФІКУВАЛО ЛИЦАРЯ ОРДЕНА «ЗА МУЖНІСТЬ»

Ситуація ■ Ще одна конкретна історія про свавілля ТЦК: у Лісопарку під час бусифікації повалили на землю нацгвардійця. Як усе відбувалося, він розповів журналісту RIA, а також повідомив, що номерні знаки автомобіля, на якому під'їхали «течекашники», не значаться у базі даних МВС

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067) 1079091

Він воював понад сім років: п'ять — в АТО/ООС у 24-й бригаді і ще понад два — після повномасштабного вторгнення у Національній гвардії. Має низку відзнак і нагород, найвища з яких — орден «За мужність» III ступеня. Його світлина можна побачити у різних місцях Києва, зокрема, на станціях метро, де експонується інтерактивна фотовиставка «Герої МВС», а також у сервісних центрах МВС, зокрема, у Вінниці.

Все це — про старшого сержанта Національної гвардії України Олександра Охримовського.

Після важкого поранення гвардієць залишається у лавах військової частини 3008, що, правда, тепер виконує завдання у тилу.

Саме Охримовського намагалися бусифікувати «течекашники».

Ось як розповів про це військовий журналісту RIA.

ПОЧУВ ТУПІТ ПОЗАДУ СЕБЕ

В Олександра Охримовського поранена нога. Ходить, спираючись на палицю. У той день був одягнений у цивільний одяг.

— У понеділок, 7 вересня, приблизно о пів на восьму вечора я йшов на трамвайну зупинку «Лісопарк», — розповідає Олександр. — Йшов зі сторони телевізійної вежі. Через ліс дорога коротша. Тепер там можна і машиною проїхати. Позаду мене йшли чоловік з жінкою. У мене в одній руці була палиця, а в другій — файл з довідкою з військової частини.

Далі, за його словами, все сталося несподівано швидко.

— Спершу я почув крик жінки,

а тоді тупіт ніг, хтось біжить, — продовжує гвардієць. — Оглянувся — бачу чоловіка пакують в автомобіль, зрозумів, що це «течекашники». Один біжить до мене. Підбіг, вибив палицю. Я кажу: «Що ти робиш? Стій, заспокойся!» Він штовхнув у груди, я впав на землю, потилицею вдарився об дерево. Коли падав, вхопився за його камеру. Вона опинилася на землі. З руки випав файл. Він нагнувся підняти камеру і побачив у файлі довідку, де написано прізвище, військове звання, частина.

Після цього схопив камеру і побіг до своїх.

Олександр дістав телефон і сфотографував автомобіль, в який мали намір його затягти, як це зробили з чоловіком, котрий йшов позаду. Коли наступного дня знайомі поліцейські «пробили» номер автомобіля, з'ясувалося, що він відсутній у базі даних МВС.

Олександру було важко піднятися — травма ноги дає про себе знати. Сидів, обіпершись об стовбур дерева. Каже, злість кипіла у грудях.

За його словами, підійшла жінка, та, яка йшла позаду з чоловіком. Вся в розпачі. Повідомила, що чоловіка забрали. Вона допомогла Олександру піднятися. А він ще довго не міг заспокоїтися, хоча хвилюватися йому не можна. Лікарі не радять, та й сам він про це знає.

СЕРЦЕ ХВОРЕ, ТОМУ ОПЕРАЦІЮ ВІДКЛАДАЮТЬ

Він розповів, що родом із Барського району. У 2015-му добровільно пішов в АТО. Потрапив у 24-у окрему механізовану бригаду. Був гранатометником. Брав участь у бойових операціях на Донеччині й Луганщині. У 2020-му звільнився зі служби. Працював на будівництві.

Олександр Охримовський, лицар ордена «За мужність» III ступеня понад сім років провів в АТО/ООС і на війні. Після поранення продовжує службу у вч 3008 уже в тилу. Чинного військового намагалися бусифікувати «течекашники»

А коли почалося повномасштабне вторгнення, знову взяв до рук зброю. Хотів повернутися до своїх у 24-у бригаду. Однак щось там з відправкою не склалося і його направили до Нацгвардії.

Знову опинився на Донеччині. Воював на посаді командира відділення. Спершу у військової частини 3008, далі перевели у «Червону калину».

Згадує 24 вересня 2023-го. Тієї ночі гвардійці йшли на штурм

Той, хто вибив палицю з руки гвардійця і штовхнув його в груди, був у військовому однострої у званні капітана

біля села Вербове на Запорізькому напрямку. Потрапили під обстріл. Для Олександра це був не перший обстріл. Так само, як і поранення. Інколи він виносив з поля бою своїх хлопців, хоч сам був поранений. Але цього разу вже йому знадобилася допомога.

— Поруч зі мною йшов молодий хлопець, — згадує Олександр. — Коли побачив спалах і почув вибух, схопився за око, запекло так, що мало не зомлів. Далі відчув, як у берці щось гаряче. Текла кров від поранення

в ногу. Побратим наклав турнікет, бо сам я не мав сили це зробити. До евакопункту було чотири з половиною кілометри, але нам вдалося добратися.

Далі його доправили у лікарню в Запоріжжі. Медики врятували око Олександру. Готували до операції на нозі, але після обстеження відклали.

— Лікарі сказали, що у мене хворе серце, — продовжує військовий. — Повезли в Київ в Інститут серця. Після обстеження поклали на операційний стіл. Там мало не помер. Під час операції зупинилося серце. Дякувати лікарям, які запустили його роботу.

Він пояснює, що саме через хворе серце відкладають операцію на нозі. Пояснює, що лікарі чекають моменту, коли підлікує серце.

Зустріч із «течекашником» не сприяла цьому. Навпаки. Він довго не міг заснути тієї ночі. Розповів, що давно так не хвилювався.

«ВСЕ ОДНО ЗУСТРІНУ КАПІТАНА З ТЦК»

Той, хто вибив палицю з руки гвардійця і штовхнув його в груди, був у військовому однострої у званні капітана.

— Якби це був справжній офіцер, то не став би тікати, — говорить Олександр Охримовський. — Найперше допоміг би

піднятися. Вибачився. Потиснув би руку. Так роблять нормальні люди. Але, видно, цей чоловік не з тих. Якщо точніше, з тієї когорти, яка підмочує репутацію ТЦК.

Наступного дня гвардієць розповів свою історію на службі, повідомив також побратимам, які нині стримують ворога.

— Хлопці готові були їхати на розбірки з «течекашниками», — продовжує Олександр. — Але що воно допоможе? Я сказав їм, що не треба цього робити, все одно колись зустріну цього «течекашника». Вінниці місто не таке вже й велике. Добре запам'ятав не тільки звання, а й обличчя, чоловік середнього зросту.

Охримовський зателефонував одному з поліцейських. Той теж не стримував емоцій і не добирав слів на адресу «течекашника».

— Каже, це з Героєм МВС так поведелися? Я вже мовчу, що людину з палицею у руці не можна штовхати на землю.

Олександр згадує, що його не раз зупиняли на вулиці представники ТЦК. Але розмова відбувалася по-людськи. Просили показати документи. Перевіряли і прощалися. А капітан із ТЦК продемонстрував, як може діяти за власною примхою, ігнорувати закони і правила, порушувати права інших.

З РПГ знищив опорний пункт росіян

Розповімо ще одну історію, щоб зрозуміти, кого «течекашники» у званні капітана хотів бусифікувати. Ця історія є на сайті МВС у проєкті «Герої МВС». Вона має назву: «Гвардієць Олександр Охримовський, попри поранення, рятував побратимів. Зі свого РПГ знищив бойову броньовану машину противника «Тигр», чим не допустив прориву ворога... Ще одним по-

стрілом пошкодив поворотний механізм башти ворожого танка, це надало можливість особовому складу вийти з-під шквального вогню та організувати евакуацію поранених».

На сайті МВС згадують про ще один героїчний вчинок гранатометника Охримовського: пострілом з РПГ7 він знищив ротний опорний пункт ворожого підрозділу, чим за-

вдав окупантам значної шкоди». «Після влучання виявилось, що там ще й знаходилася колісна техніка, — розповів Олександр. — Ох, тоді ми розлютили ворогів!» Наведений текст розповіді про нашого земляка датовано 20 червня 2022 року. Тоді йшов четвертий місяць війни... А нині, на п'ятому році війни, оборонця країни принизили «течекашники».

Відповідь на запит можна передбачити

Журналіст RIA звернувся із запитом до ТЦК, щоб прокоментували ситуацію, а також роз'яснили, чому працівники використовують автомобіль з «лівими» номерами. Одразу зауважимо: були випадки, коли у ТЦК просто не відповідали на запит, хоча розуміють, що

порушують закон. В історії Олександра Охримовського є очевидець того, що сталося. Принаймні саме вона допомагала гвардійцю піднятися із землі. Та й бачила, як її чоловіка «запакували» у «Нісан» з «лівими» номерами. Про це стало відомо пізніше.

ЗМІНИ У «АГЕНЦІЇ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ»

Посада ■ У комунальному підприємстві «Агенція просторового розвитку» Вінницької міської ради змінилася керівниця. Виконувачкою обов'язків директора призначили Вероніку Савчук, яка раніше працювала у «Вінницякартсервісі» та «Вінницькому інформаційному центрі». Що відомо про нову очільницю, її доходи та статки?

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Сергій Моргунов 26 серпня підписав розпорядження про призначення Вероніки Савчук виконувачкою обов'язків директора комунального підприємства «Агенція просторового розвитку» Вінницької міської ради.

Перед цим, 29 травня, міський голова звільнив Назара Коваленка, тодішнього директора агенції, за згодою сторін. Обов'язки керівника тимчасово виконував Максим Кравчук із червня 2026 року. У 2019-2020 роках він уже виконував обов'язки директора підприємства, а з грудня 2020-го до вересня 2023 року очолював його. Після цього працював головним експертом із просторового планування.

І ось тепер ці повноваження перейшли на себе Вероніка Савчук.

З декларацій посадовці бачи-

мо, що щонайменше з 2016 року вона працювала маркетингом-економістом у комунальному підприємстві «Вінницякартсервіс». Пізніше, з 2019 року, вона була начальницею відділу розвитку цього ж КП. Останню декларацію на цій посаді вона подавала у 2020 році.

І зараз бачимо свіжу декларацію кандидати на посаду в.о. директора КП «Агенція просторового розвитку». До цього, як бачимо на сайті міськради, вона була менеджеркою зі зв'язків із громадськістю в цьому ж КП. Хоча в декларації на посаду за 2025 рік бачимо, що вона отримувала дохід від КП «Вінницький інформаційний центр» Вінницької міської ради. Її зарплата становила 388 786 гривень за рік, тобто в середньому близько 32,4 тисячі гривень на місяць.

Її чоловік Родіон Зубашев отримав 134 500 гривень зарплати в ТОВ «Астрософт», 19 400 гривень зарплати в ТОВ «Профі Ден-

тал» та 2050 гривень за донорство плазми.

У 2025 році Вероніка Савчук придбала одразу два транспортні засоби. 24 квітня вона стала власницею мотоцикла Honda GB350 2022 року випуску. У декларації вказана вартість на дату набуття — 190 тисяч гривень.

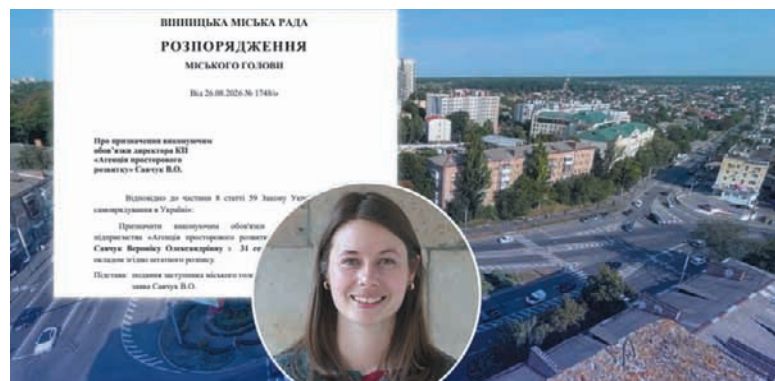
А 23 листопада 2025 року придбала автомобіль Mini Cooper F56 2018 року випуску. При цьому вартість автомобіля в декларації не зазначена.

У родині є квартира в Краматорську площею 62,2 кв. м, набута ще 23 грудня 2010 року. Частки розподілені між родичами її чоловіка.

Вероніка проживає в житловому будинку в селі Сальник на Вінниччині. Будинок належить Світлані Савчук, а Вероніка декларує право користування ним.

У декларації родина показала значний обсяг готівки. У Вероніки — 16 600 доларів, спільно з чоловіком — ще 12 500 доларів та 3 500 євро. У чоловіка окремо задекларована 21 тисяча доларів.

У біографії Вероніки Савчук є й історія, пов'язана з партією Анатолія Шарія. У березні 2020 року, коли Савчук працювала пресекретаркою КП «Вінницякартсервіс», вона поширила на своїй особистій сторінці посилання на анкету цієї партії. Тоді її представляли як ініціативу зі збору даних для «допо-

Савчук щонайменше з 2016 року працює у міській раді. Займала посади у «Вінницякартсервісі», «Вінницькому інформаційному центрі» та «Агенції просторового розвитку»

моги медикам» на тлі пандемії коронавірусу.

За даними видання «Вежа», таке саме посилання раніше з'явилося в офіційному Telegram-каналі «Муніципальна картка вінничанина».

Також у публікації зазначалося, що ще у липні 2019 року Савчук

брала участь у мітингу партії Шарія у Вінниці.

Водночас у своєму дописі 2020 року Савчук наголошувала, що ця ініціатива нібито не має політичного характеру та спрямована на допомогу медикам. Після критики допис з офіційного каналу підприємства видалили.

Для чого КП «Агенція просторового розвитку»

КП «Агенція просторового розвитку» займається плануванням та супроводом розвитку міста. Простими словами, підприємство має допомагати міській владі визначати, як розвивати окремі території Вінниці, яку інфраструктуру там створювати та як залучати для цього кошти.

Зокрема, «Агенція» досліджує міські території та потенційні інвестиційні об'єкти, готує аналітичні матеріали й пропозиції щодо їхнього подальшого освоєння. Підприємство також розробляє інвестиційні проекти. Окремий напрям роботи — просторове планування та урбаністика.

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА
КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

☎ 098 913 53 49 ☎ 097 953 60 32 ☎ 0432 612 105

«КОЛИ МЕНІ ВЖЕ БУДЕ 18!»: САША ПОСТЕРНАК УЧНЕМ ЛІЦЕЮ ПРОСИВСЯ НА ФРОНТ

Герої ■ «Позивний «Бадабум» — так називається книга про одного з наймолодших захисників — Олександра Постернака, яку презентували на його батьківщині у Теплику. Про коротке, але яскраве життя розповідають у книзі рідні, побратими, друзі, однокласники

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Коли почалася велика війна, Сашкові Постернаку було тільки 17. У той час він навчався у Теплицькому професійному аграрному ліцеї. Хлопець здивував тоді багатьох: пішов у військкомат проситися на фронт. Там подивилися його паспорт і сказали: «До побачення, йди ще підрости».

— Коли вже мені буде 18, щоб йти бити кацапів! — говорив він друзям-ліцейцям. Ці слова чула вдома мама, волонтери. Було зрозуміло, що хлопець рветься на війну.

Що він сказав мамі, коли дочекався своїх 18? Чому йому відмовили в «Азові»? Як добився, щоб взяли у бойовий підрозділ? Про все це можна дізнатися з книги «Позивний «Бадабум» про Олександра Постернака, якого нагородили орденом «За мужність» III ступеня. На жаль, помертньо.

«МАМО, НЕ КАЖИ, ЩО НЕ ПУСТИШ, БО ВТЕЧУ»

Сашко не чекав повноліття, склавши руки. Став волонтером. Збирав допомогу і вивіз її нашим захисникам.

— Саша скликав нас, трохи старших від себе, і запитав, хто буде разом з ним волонтерити, — розповів його друг Максим Прісяк. — Ті, хто погодилися, возили з ним допомогу військовим. Він працював разом з волонтерами Національного корпусу, а також з волонтерською організацією з Гайсина.

Під час зустрічі з військовими просився, щоб взяли до себе. Як тільки дізнавалися про його вік, відмовляли. Саша підганяв час. Спішив боронити рідну землю. Мамі казав, що хоче, аби всі ми жили у вільній країні. Тому рветься на фронт.

У книзі є епізод розмови сина з мамою пані Тетяною.

— Саша подзвонив мені на роботу, запитав, де його паспорт, — згадує пані Тетяна. — Думала, йому до лікаря треба. Прийшла додому, дивлюся, а він збирає речовий мішок. Кажу, сину, куди це ти? А він: «Мамо, тільки не кажи, що не відпустиш, бо все одно втечу. Ти ж знаєш, куди збираюся». Щоб трохи мене заспокоїти, заговорив лагідніше: «Мамо, я хочу, щоб ми жили у вільній країні,

а не були під кацапами».

І він поїхав. А мама не переставала сльози витирати. Молилася, просила Всевишнього, аби захистив її кровинку.

Син сказав тоді, що їде до хлопців в «Азов». Мама знала, що Саша мріяв бути поруч з такими патріотами, як «азовці» або «Правий сектор».

Але невдовзі сталося те, чого вона не чекала. Одного дня син повернувся. Мама довго не відпустила його з обіймів. Нічого не розпитувала, тільки міцно пригорнула до себе.

— В «Азов» Сашу не взяли, — говорить пані Тетяна. — Сказали, ще молодий, щоб йти в пекло. Він намагався переконати, що готовий взяти до рук зброю, натомість військові залишилися непоступливі. Сумний повернувся додому. Знову взявся за волонтерство.

Мама дивилася на нього і розуміла: сина не зупинити. Її припущення справдилися.

Через деякий час Сашко поїхав у Київ. Цього разу подався у «Правий сектор». Якщо точніше, у 67-у окрему механізовану бригаду. Нагадаємо, це військове з'єднання створене на базі Добровольчого українського корпусу (ДУК) «Правий сектор». Його сформували з ветеранів, які воювали з 2014 року.

«Зло буде покарано!» — такий девіз обрали для себе військові 67-ї бригади.

Сашко гордився тим, що став у стрій поруч із досвідченими бійцями, які вже брали участь у боях з ворогом. Уважно дослухався до них під час навчання. Ловив кожне слово. На нього, новенького, не могли не звернути увагу. Він вирізнявся активністю і вибуховою енергією.

«Ти як той бадабум!» — жартував хтось із побратимів. Інші усміхнулися. Так це слово стало для нього бойовим позивним.

Пів року залишалось до 19-ти, як він розпочав службу солдатом у військовій частині 4123, що входить до складу 67-ї окремої мотопіхотної бригади. Служив в інженерно-саперному відділенні. Побратими розповідали мамі, що Сашко мав добре серце, був одним із тих, хто завжди готовий допомогти іншому. Хоч молодий, а не боявся. Така сміливість, як у нього, не кожному дана. Жінка сама це знала, бо вдома не раз чула від нього слова: «Мамо, йду, бо треба допомогти».

Молодий воїн брав безпосеред-

«Мамо, не кажи, що не пустиш, бо втечу», — повторював Сашко Постернак, найбільшою мрією якого було вигнати окупантів з рідної землі. Більше дізнатися про одного з наймолодших Героїв можна з книги «Позивний «Бадабум»

ню участь у боях на Донеччині. Часів Яр, Святогірськ, а також Серебрянський ліс — це ті населені пункти, які пройшов з боями разом із побратимами.

Вдома щодня чекали повідомлень від сина. Якщо на телефоні мами з'являвся хоча б «плюсик» від сина, на серці ставало спокійніше. Найбільшою радістю були хвилини, коли Саша телефонував, коли чули його голос...

«Ти як той бадабум!» — жартував хтось із побратимів. Інші усміхнулися. Так це слово стало для нього бойовим позивним

ГОТУВАЛИСЯ НА ВІЇЗД, КОЛИ ПРИЛЕТІВ ДРОН-КАМІКАДЗЕ

Той день пані Тетяна пам'ятатиме все життя. Це було 27 серпня 2024 року. Тоді вона розмовляла з сином. На прощання, як завжди, радила берегти себе. Вона ще не знала, що востаннє чує рідний голос.

З сумом жінка згадує, що 28 серпня син уже не виходив на зв'язок. У її серці з'явилася тривога. Неспроста. Бо 29 чис-

ла того ж місяця Саша загинув. Страшну новину їй повідомили наступного дня.

Пізніше дізналася, як все сталося.

Військові розповіли, що їхня група готувалася на виїзд на завдання. У групі було троє воїнів. Вони завантажували автомобіль. У цей час у небі з'явився дрон-камікадзе. Одного з побратимів Олександра тяжко поранило, його потім лікували за кордоном. Другий теж зазнав травм, але трохи меншої складності. А Постернак...

Життя молодого воїна обірвалося біля міста Святогірськ Краматорського району Донецької області. Олександра Постернака неспроста нагороджено орденом «За мужність» III ступеня. На жаль, помертньо.

КНИГУ НАПИСАЛА ЗЕМЛЯЧКА

Автором книги «Позивний «Бадабум» є землячка Постернака, відома поетеса Олена Герасименко. Почалося з того, що мама Сашка звернулася до неї з проханням написати вірш на спомин про сина. Хотіла, аби рядки вірша були на могильній плиті.

Поетеса каже, що її до глибини душі вразила історія молодого воїна. Далеко не кожен з хлопців чи

чоловіків готовий йти боронити землю від російських окупантів. Постернак не був схожий на них. Навпаки, уже в 17-ть просився на фронт. Патріотизм, сміливість, бажання жити у вільній країні — все це говорило письменниці, що цей хлопець особливий, що про нього мають пам'ятати земляки. Треба написати не тільки вірш, а й книгу.

Своїми думками Герасименко поділилася з мамою Сашка. Жінка підтримала задум. Розповіла, яким був її син, чим запам'ятався у дитячі роки, у юнацькому віці.

Матеріали для книги авторка збирала упродовж восьми місяців. Збирала і писала текст. Цей період став для неї справжнім емоційним випробуванням: краляло серце, відгукувалося глибоким болем, бо ж вона сама мати. Як зізнається пані Олена, емоційно непросто було переносити на папір історію Сашка Постернака, якому наважди 19.

Документальну повість «Позивний «Бадабум» видали коштом обласного бюджету у серії «Твої люди, Вінниччина. Героїчні захисники України». Редактором видання є знаний поет, журналіст, автор багатьох книг Михайло Каменюк.

Придбав вінчальні каблучки

Книгу презентував землякам полеглого воїна директор видавничого дому «Моя Вінниччина», заслужений журналіст України Вадим Вітковський. Презентація відбувалася у Теплицькому будинку культури, де зібралися рідні, друзі, військові, однокласники Героя книги. Участь взяла також авторка видання Олена Герасименко. Ось що сказав перед присутніми Вадим Вітковський. «Сашко Постернак був справжнім чоловіком і патріотом з раннього віку. 15-літнім унаком, під час навчання у Теплицькому аграрному ліцеї, разом з дорослими

їздив на роботи, щоб заробити грошей. Так допомагав мамі, пані Тетяні, молодшому братику. Мріяв купити квартиру, бо родина перебивалася найманими кутками, хотів придбати авто, створити сім'ю з коханою дівчиною, для цього купив весільні каблучки. У всіх його діях відчувалося, що хлопець поспішав жити. Навіть роки свої підганяв! Говорив, коли вже мені буде 18, щоб йти бити кацапів! Завчасно обрав для себе підрозділ, в якому хотів воювати. Казав, це буде або «Азов», або «Правий сектор».

— Сашо, ти ще молодий, почекай трохи, — говорила йому мама.

А він на це відповідав: «Мамо, хто, як не я?» А ще казав, що хоче, аби вона, як і всі, жили у вільній країні. З такими думками Сашко Постернак пішов боронити рідну землю. Якби не війна, він міг багато зробити для свого селища, для країни. Так само, як багато патріотів, які поклали свої життя за незалежністю рідної держави. Вічна Пам'ять і вічна Слава кожному, хто віддав своє життя за кожного з нас, за рідну Україну. І серед них молодий хлопець із Теплика — Олександр Постернак. Низький уклін Матері, яка виховала сина великим патріотом рідної землі.

ЧЕРЕЗ ДЕВ'ЯТЬ РОКІВ ЛІКВІДУВАЛИ ВБИВЦЮ ГЕНЕРАЛА З ВІННИЦІ

Відплата ■ Ліквідували Олега Шутова, який заклав вибухівку в автомобіль генерал-майора Максима Шаповала з Вінниці. Убивцю знищили в липні цього року у такий самий спосіб — підірвали його авто. Чому тільки тепер стало відомо про спецоперацію?

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Спецоперацію з ліквідації убивці свого побратима працівники Головного управління розвідки (ГУР) Міноборони України провели в окупованому Донецьку. Саме там вони знищили Олега Шутова, оперативного співробітника так званого «Центру спецоперацій міністерства держбезпеки ДНР». Цю структуру контролюють російські спецслужби. Шутов безпосередньо причетний до закладання вибухівки в автомобіль генерал-майора Максима Шаповала, командира 10-го окремого загону спецпризначення ГУР. Нагадаємо, вінничанин Максим Шаповал загинув 27 червня 2017 року у Києві.

Через дев'ять років по тому кара дістала вбивцю. Його знищили у такий самий спосіб — закладенням вибухівки в автомобіль. Це сталося 27 липня 2026 року в тимчасово окупованому Донецьку.

Наші спецслужби повідомили про це тільки 7 вересня 2026 року у День воєнної розвідки України. Чому тільки тепер? Зробили це з міркувань безпеки. Потрібно було витримати час. Найперше для того, щоб учасники агентурно-бойової групи, що брала участь у спецоперації, повернулися з окупованого міста.

Інформацію про те, як побратими помстилися за бойового генерала Максима Шаповала, представники ГУР надали одному з українських сайтів. Також доповнили її фотознімками.

ВИБУХІВКУ ЗАКЛАЛИ В АВТО БІЛЯ СПОРТКОМПЛЕКСУ В ДОНЕЦЬКУ

Олег Шутов причетний до ще одного злочину. 31 березня того ж 2017 року підірвали автомобіль начальника відділу контррозвідки УСБУ в Донецькій області полковника Олександра Хараберюша. Сталося це в Ма-

ріуполі. Вибухівку в автомобіль заклали згаданий Олег Шутов.

Справою честі наших спецпризначенців стала відплата за життя побратимів і знищення вбивці.

З наданих фотознімків видно, що за Шутовим стежили. Робити це в окупованому місті, що переповнене російськими військовими різних структур, було непросто. Учасники операції постійно ризикували. Попри всі ризики, завдання виконали.

Увечері у понеділок, 27 липня 2026 року, Олег Шутов на автомобілі Subaru приїхав до спортивного комплексу «Динамо», що у Ленінському районі. Він очолював асоціацію дзюдо та самбо так званої ДНР. У той вечір в автомобілі Шутова вибухнув саморобний вибуховий пристрій.

Про те, що сталося з автомобілем Шутова, місцеві інформресурси написали, нібито внаслідок атаки БПЛА на автомобіль, постраждав голова федерації спортивної боротьби. Насправді Шутов загинув під час вибуху автомобіля. Таку інформацію надали у ГУР Міноборони України.

СТАВИВ АВТО ПОРУЧ ІЗ ЛЕГКОВИКОМ РОЗВІДНИКА

Уперше про виконавця теракту, коли загинув наш розвідник Максим Шаповал, повідомили 19 квітня 2019 року. Зробив це тодішній голова СБУ Василь Грицак. Він сказав, що до вбивства Максима Шаповала причетний Олег Шутов, назвав дату його народження — 9 березня 1966 року, повідомив, що той проживає у тимчасово окупованому Донецьку.

Пан Грицак навіть декілька важливих фактів, встановлених під час розслідування. Зокрема про те, яким чином убивця мав можливість стежити за нашим розвідником. Він орендував квартиру у тому самому будинку, де проживав Шаповал. Крім того, взяв в оренду на паркінгу паркомісце поруч із тим, де залишав свій автомобіль наш розвідник.

Тоді ж від Грицака дізналися, що після скоєного злочину Шутов приблизно через годину зібрав свої речі в орендованій квартирі і виїхав з Києва. Спершу поїхав до росії, а вже звідти — у Донецьк.

Василь Грицак розповідав про підозрюваного у вбивстві Шутова після того, як у квітні 2019-го СБУ повідомила про затримання сімох учасників диверсійно-розвідувальної групи рф, двоє з яких кадрові офіцери російських спецслужб. Під час допитів було встановлено зв'язок диверсантів з Олегом Шутовим. Вони разом планували вбивство нашого офіцера воєнної розвідки. За інформацією СБУ, організаторами

Шаповал першим зайшов у приміщення аеропорту, з якого вибили окупантів. Його назвали першим кіборгом

вбивств наших офіцерів Шаповала і Хараберюша були російський генерал-лейтенант Дмитрій Мінаєв, керівник департаменту контррозвідувальних операцій фсб рф, та його підлеглий Васілій Євдокімов на прізвисько «Ленін», він очолював центр спецоперацій мдб днр.

Знищення Шутова є ще одним прикладом невідворотності покарання за ті злочини, що їх скоюють вороги проти українців. Такі злочини не мають терміну давності. Не слід забувати про ще одне покарання — кару Божу. Як кажуть у народі, жорна Божі мелють, хоч і повільно, але невідворотно.

Убивцю Максима Шаповала ліквідували в Донецьку побратими — заклали в автомобіль вибуховий пристрій. Сталося це через дев'ять років після загибелі розвідника

ШАПОВАЛА НАЗИВАЛИ ПЕРШИМ КІБОРГОМ

Легендарним розвідником називали побратими Максима Шаповала, який служив на посаді командира 10-го окремого загону спецпризначення ГУР МО. Разом із підлеглими він особисто виконував складні бойові завдання. Цей загін звільняв Донецький аеропорт у травні 2014-го. Шаповал першим зайшов у приміщення, з якого вибили окупантів. Саме тому його назвали першим кіборгом. Брав участь у звільненні українських міст, у боях за Савур-Могили та операціях у тилу противника.

У 2016-му спецпризначенці «десятки» здійснили рейд у глибокий тил ворога в окупованому Криму, де ліквідували одного з високих чиновників російського фсб. 7 червня 2017-го бійці «десятки» разом зі своїм команди-

ром виконали складне завдання на території тимчасово окупованого Донбасу: ліквідували одного з керівників спецпідрозділу фсб рф, який відповідав за організацію терористичних актів на території України. Завдяки роботі його підрозділу, держава отримувала важливі докази присутності російської окупаційної армії на Донбасі, а своєчасні розвідувальні дані рятували життя українських воїнів і цивільних.

Прощання з Максимом Шаповалом відбувалося 30 червня у Києві. Поховали розвідника на Байковому цвинтарі (ділянка №30). Йому присвоєно військове звання генерал-майор (посмертно).

7 вересня 2017 Максиму Шаповалу присвоєно звання Героя України. У відважного розвідника залишилися дружина і двоє дітей — син і донечка, мати.

Бабуся просила назвати вулицю іменем внука-Героя

Максим Шаповал був єдиною дитиною у батьків. Народився у Вінниці 6 липня 1978 року. Проживав з батьками на Вишеньці. Навчався у двох школах: спершу у 10-й, а пізніше у 15-й. Батько був льотчиком цивільної авіації. Працював у Вінницькому аеропорту. Помер дуже рано, у віці 33 роки, Максим збирався йти у перший клас. Після школи Максим вступив у вище інженерне радіотехнічне училище ППО. У нього дідусь був військовим офіцером, таку саму професію мав дядько. Хлопець вирішив йти по їхніх слідах.

У день, коли стало відомо про загибель Шаповала, журналіст RIA розмовляв з сусідами його матері пані Наталії. На той момент жінка разом із вітчимою сина поїхали у Київ. Сусіди, які знали Максима з дитинства, називали його золоту дитиною. Дотепер пам'ятаю ці слова.

На той час у Вінницьких Хуторах проживала бабуся Максима пані Олена. Коли внука не стало, про нього почали говорити багато людей. До того мало хто знав, що він розвідник і виконує такі складні завдання. Бабуся Олена звернулася до сільської ради,

аби іменем її внука Героя України Максима Шаповала назвали одну із сільських вулиць. До її прохання дослухалися: вулицю Покришкіна перейменували на вулицю Шаповала. Ім'я генерала Шаповала носить нині вулиця у Солом'янському районі Києва, де сталася трагедія. У столиці є сквер імені нашого земляка, де встановлено пам'ятний знак на честь українських розвідників. Ім'я Максима Шаповала записано у Книгу Слави ГУР МО. Загін, яким він командував, теж носить його ім'я.

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції: 21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432): **555-111**
(багатоканальний)

Замовл. №264337 Наклад 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя,1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом
Всесвітньої
Асоціації
Новинних
Медіа WAN-IFRA

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
**ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ**

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м. Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

КОРОТКО

Кради електроенергію

■ У розважальному закладі Вінниці енергетики виявили лічильник, у роботу якого втрутилися за допомогою стороннього пристрою. Про цей випадок повідомили в АТ «Вінницяобленерго».

Перевірку в одному з розважальних закладів Вінниці провели у серпні цього року. Працівники групи технічного аудиту «Вінницьких міських електромереж» звернули увагу на невідповідність технічних характеристик лічильника тим, які зазначені заводом-виробником. Це стало підставою припустити, що в роботу приладу могли втрутитися.

Лічильник вилучили, а на споживача склали акт про порушення Правил роздрібного ринку електричної енергії.

Далі прилад направили на експертизу. Додатково його дослідили за допомогою рентгену. Саме рентгенологічне дослідження підтвердило наявність усередині лічильника стороннього вмонтованого пристрою.

Протягом кількох тижнів фахівці проводили вимірювання навантаження, аналізували обсяги споживання електроенергії, порівнювали отримані дані та виконували ряд інших заходів.

Точну суму збитків мають визначити після завершення експертизи та відповідних розрахунків. У «Вінницяобленерго» зазначають, що в цьому випадку вартість недооблікованої електроенергії може становити сотні тисяч гривень.

Якщо споживач не погодиться добровільно сплатити нараховану суму, питання можуть вирішувати вже через суд.

Подібні випадки виявляли і раніше. Протягом 2025–2026 років зафіксували понад десять лічильників, у які були вмонтовані сторонні пристрої для заниження показників обліку. У компанії такі прилади називають «зарядженими».

ВІННИЦЯ БУДЕ ДАВАТИ 70% НА РЕМОНТ УКРИТТІВ. ЯК ДІЄ ПРОГРАМА

Можливість ■ Мешканці багатоповерхівок можуть подати заявку на участь у оновленій програмі співфінансування ремонтів. Міська влада готова заплатити 70% від вартості ремонту найпростішого укриття, а решту платять співвласники будинку. Який механізм, куди звертатися і кому належатиме укриття після того, як ремонт завершать?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758344

Вінницька міська рада запровадила новий механізм фінансової допомоги для облаштування найпростіших укриттів у багатоповерхівках. Таке рішення депутати погодили 28 серпня під час чергової сесії.

ЯКИЙ РЕМОНТ МОЖНА ЗРОБИТИ

За новою програмою 70% вартості ремонтних робіт може профінансувати міський бюджет, ще 30% мають забезпечити співвласники будинку. Йдеться про підвальні приміщення, які можна облаштувати для перебування людей під час повітряної тривоги та згодом внести до міського реєстру укриттів.

«Затвердили новий механізм співфінансування ремонтів приміщень, де люди перебівають повітряну тривогу. Кошти можна буде використати на бетонування підлоги, оздоблення стін, освітлення. Якщо площі вистачає для перебування більш як півсотні людей, то робитимемо ще й на вентиляцію», — зазначив міський голова Сергій Моргунов.

Долучитися до програми можуть як будинки, які обслуговують управлінські компанії, так і багатоповерхівки з ОСББ. Обов'язкова умова — має бути людина, відповідальна за це приміщення.

ЗА ПРОЦЕДУРОЮ БУДЕ ОБСТЕЖЕННЯ ПРИМІЩЕННЯ

Як пояснив журналісту начальник відділу поточного утримання будинків та прибудинкових територій ВМР Павло Кедись, спочатку мешканці мають звернутися до департаменту житлового господарства Вінницької міської ради із відповідним листом.

Після цього спеціальна комісія обстежить підвальне приміщення та визначить, чи можна його облаштувати як найпростіше укриття.

Вимоги до таких приміщень визначає наказ МВС №579.

Слідкувати за станом укриття продовжить управитель або ОСББ. Міська влада не забиратиме його у комунальну власність

За словами Павла Кедиса, у межах цієї програми будуть розглядати підвальні приміщення площею від 30 квадратних метрів.

— Фахівці перевірятимуть, зокрема, площу приміщення, ширину проходів та можливість виконати необхідні технічні роботи. За результатами обстеження визначать, що саме потрібно зробити для приведення приміщення у відповідний стан, — говорить Кедись. — Це може бути бетонування підлоги, влаштування примусової вентиляції, освітлення та інші роботи. Програма передбачає не просто ремонт підвалу, а створення

Перед ремонтом буде обстеження. Фахівці визначать, чи можна у підвальному приміщенні створити найпростіше укриття

більш облаштованого місця для перебування людей, де буде, зокрема, запас води, вогнегасники, резервне живлення тощо.

Після того, як комісія визначить перелік необхідних робіт, мешканцям запропонують взяти участь у співфінансуванні. Якщо співвласники погоджуються, укладається відповідний договір, після чого виконуються роботи: 70% фінансує місто, 30% — мешканці.

УКРИТТЯ ЗАЛИШИТЬСЯ У ВЛАСНОСТІ МЕШКАНЦІВ

Жодної зміни власника після ремонту не буде. Облаштоване укриття залишатиметься у спільній власності співвласників багатоповерхівки. Після завершення робіт приміщення внесуть до міського реєстру укриттів, а за його подальше утримання відповідатиме ОСББ або управитель будинку.

За словами Павла Кедиса, окремого максимального ліміту фінансування на один будинок у програмі не прописали.

Станом на 7 вересня, заявок на участь у програмі ще не надходило. У міській раді пояснюють це тим, що від моменту

ухвалення рішення минуло мало часу — трохи більше тижня — і мешканцям потрібен час, щоб ознайомитися з умовами та визначитися з участю.

Важливий момент — після ремонту відповідальність за укриття нікуди не зникає.

— Його надалі має утримувати ОСББ або управитель будинку. Саме приміщення залишається власністю співвласників, а не переходить місту, — пояснив Павло Кедись.

Під час виконання робіт також передбачений технічний нагляд. Він має контролювати якість ремонту, а в разі виявлення недоліків підрядника зобов'язують їх усунути. Акти виконаних робіт підписуватимуть представники мешканців та міської влади, тобто передбачений тристоронній контроль за результатом.

Загалом у житловому секторі Вінниці зараз є понад 900 місць для тимчасового перебування населення. У міській владі хочуть за допомогою нової програми покращити їхній стан і збільшити кількість приміщень, які відповідатимуть вимогам до найпростіших укриттів.

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ,
СЕЙФИ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55
sapsan.vn.ua

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 к.с.

тел. (068) 872-70-51

ВІД ТАЛАНОВИТОГО СУШИСТА ДО ВІДВАЖНОГО ВОЇНА ДЕСАНТНО-ШТУРМОВИХ ВІЙСЬК

Пам'ять ■ Коли розпочалась повномасштабна війна, Ігор Заєць без вагань пішов добровольцем на фронт. 19 вересня минає 4 роки, як життя 28-річного захисника обірвав ворожий артилерійський обстріл. У пам'ять про мужнього Героя дружина, рідні та друзі проведуть автопробіг, до якого запрошують долучитися всіх містян

ВАЛЕНТИНА
КИРИЛЬЧУК, RIA,
(096)31415155

До військової справи Ігор Заєць раніше ніякого стосунку не мав. Після закінчення Вінницької школи № 32 та професійно-технічного училища № 4 за фахом «кухар-кондитер» працював барменом, а потім — сушистом і сушефом у вінницьких кафе та ресторанах.

РАДІВ, ЩО ПОТРАПИВ У ДШВ

У 2022 році, коли розпочалося повномасштабне вторгнення, без вагань прийняв свідоме рішення долучитися до лав ЗСУ.

— Що ходив у військкомат, Ігор мені спершу не сказав. Наша донечка була ще зовсім маленькою, тому він розумів, що я буду переживати. Про своє рішення повідомив мені лише тоді, коли залишалось кілька днів на збір речей, — ділиться спогадами дружина воїна Олена Заєць.

Ігор Заєць дуже радів, що потрапив у десантно-штурмові війська, адже саме так і хотів. У складі 81-шої бригади він був старшим оператором 1 протитанкового відділення протитанкового взводу.

— Високий, спритний та ще й із прізвищем Заєць — інших варіантів для його позивного просто не було. Побратими так одразу й казали: «Будеш «Зайцем»! Та й по життю Ігор завжди йшов цим «Зайцем», — говорить Олена. — З самого дитинства він був енергійним, самостійним, сміливим,

веселим, наполегливим, працьовитим, цілеспрямованим. Його цікавили найменші дрібниці. Він завжди був душею компанії і надійною опорою для своєї родини. Вмів підтримати у найважчі моменти, завжди знаходив правильні слова і ніколи не залишав тих, кого любив. Вмів радіти простим речам, любив життя, свою родину, друзів і свою країну.

ПІСЛЯ ПЕРЕМОГИ МРІЯВ ПРО ЩЕ ОДНУ ДОНЕЧКУ

Своїм найбільшим щастям Ігор Заєць вважав сім'ю. Безмежно любив кохану дружину і донечку Арину, про яку мріяв ще з юності. А після завершення війни родина планувала подарувати Аріночці сестричку.

— Ігор казав: «Будуть у мене одні принцеси, яких я буду оберігати та захищати». Для нас він був найніжнішим і найтурботливішим, готовим на все заради нашого щастя, — говорить Олена. — Ігор — моє перше і єдине кохання. Ми були знайомі ще з дитинства, адже жили в одному дворі і я дружила з його рідною сестрою. Коли мені було 15 років, почали зустрічатися. За наші 10 років разом ми були нерозлучні. У сфері обслуговування завжди працювали разом і якщо змінювали заклад, то також тільки разом. Нам часто друзі та навіть просто знайомі говорили, що у нас незвичайне кохання, адже ми взагалі не могли одне без одного. Якраз напередодні Нового 2022 року ми зробили парні тату обручок, адже знали, що до останнього подиху будемо

разом... Зараз мене інколи запитують, чи не шкодую я про це тату. Звісно, що ні! Для мене нічого не змінилось. Ігор був, є і буде моїм першим та єдиним коханням, моїм чоловіком, з яким я мріяла прожити все своє життя.

ПЕРЕД ОСТАННІМ БОЄМ ЗАПИСАВ ПРОЩАЛЬНІ ВІДЕО

До відправлення у зону бойових дій, коли проходив базову підготовку, з коханою дружиною Ігор Заєць щодня зідзвонювався по телефону. А коли у складі 81-шої бригади потрапив на Донеччину, завжди був дуже близько до ворога і, бувало, не виходив на зв'язок й тижнями.

— Перед останнім боєм у Ігоря вже було багато контузій. Він дуже важко переживав втрати побратимів. З його роти на останній

«Я вважаю, що за кожного Героя мають знати. Хлопці загинули за країну, за людей і мають бути в історії»

бій, на жаль, залишилося лише декілька хлопців, — розповідає Олена Заєць. — Перед загибеллю Ігор ніби передчував щось. Записав окремі прощальні відео для мене, донечки і моїх батьків. У розмові постійно повторював: «Тобі потрібно вчитися жити без мене». І тут же щоб заспокоїти, говорив, що обов'язково повернеться, так як знав, що він нам дуже потрібен. На жаль, доля вирішила інакше...

Під час виконання наступальної операції 19 вересня 2022 року поблизу села Новоселівка Донецької області Ігор Заєць потрапив під артилерійський обстріл. В результаті отримав множинні осколкові поранення, несумісні з життям.

30 вересня захисника поховали у рідній Вінниці на Алеї слави Сабарівського кладовища.

Ігор Заєць дуже радів, що потрапив у десантно-штурмові війська, адже саме так і хотів. У складі 81-шої бригади він був старшим оператором протитанкового відділення

«ЗБЕРІГАТИ ПАМ'ЯТЬ ПРО ЗАГИБЛИХ ГЕРОІВ НАДЗВИЧАЙНО ВАЖЛИВО»

Дружина Ігоря Зайця до цих пір спілкується з побратимом, який допомагав виносити тіло коханого з поля бою.

А з шаною до всіх загиблих захисників України та з вірою у повернення воїнів, які нині вважаються безвісти зниклими та перебувають у ворожому полоні, Олена Заєць завжди долучається до автопробігів та акцій, які проходять у Вінниці.

— Перші два роки після загибелі Ігоря у мене був дуже важкий стан. Мені дуже допомагали з дитиною батьки і подруга. Адже я довго лікувалася через проблеми зі здоров'ям, які з'явилися на фоні стресу. Потім, коли я вже потрошечки почала приходити до тями, зрозуміла,

що хочу, щоб про мого Ігоря знали. Доброго, широкого, світлого і водночас — дуже сильного, мужнього, справжнього, — говорить Олена Заєць. — Я вважаю, що за кожного Героя мають говорити, мають знати. Хлопці загинули за країну, за людей і мають бути в історії. Є дуже багато батьків, дружин, дітей загиблих захисників, які не є публічними людьми, і, на жаль, не знають, до кого звернутися, як взагалі проводити акції вшанування чи подавати інформацію у книги пам'яті. А це важливо робити. Тому особисто я, коли їджу на загальні автопробіги, намагаюся брати фотографії ще інших хлопців, чий рідні не мають авто чи не можуть бути присутні. Розумію, що для кожного важливо, щоб рідного Героя пам'ятали.

Долучайтеся до автопробігу

Автопробіг у пам'ять про Ігоря Зайця розпочнеться зранку 19 вересня біля ТЦ «Грош» на вул. Гетьмана Мазепи і фінішує покладанням квітів на Алеї Слави Сабарівського кладовища.
8.30 — збір учасників.

9.00 — хвилина мовчання, оформлення автомобілів та формування колони.
9.30 — старт автопробігу.
Долучайтесь 19 вересня до автопробігу у пам'ять про Ігоря Зайця та пам'ятайте подвиг кожного, хто став на захист України.

Пенсіонерів запрошують на скандинавську ходьбу

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (099)1285272

На базі Вінницького міського територіального центру соціального обслуговування продовжує роботу гурток зі скандинавської ходьби. Там займаються вінничани віком понад 60 років.

На перше осіннє тренування «Крок до здоров'я» долучилися близько двох десятків чоловіків та жінок. Заняття пройшло просто неба у Центральному парку імені Миколи Леонтовича. За словами організаторів, спільні прогулянки допомагають учасникам пенсійного

віку залишатися активними, здоровими, спілкуватися. І мотивувати одне одного.

Як каже завідувачка відділення денного перебування Терцентру Ганна Дядічкіна, скандинавська ходьба — один із найпопулярніших гуртків відвідувачів. На такі прогулянки гуртківці ходять регулярно, незважаючи на спеку, холод, сніг, вітер чи дощ.

Усе починається з руханки. Вона потрібна, щоб розігріти м'язи, підготувати організм до навантаження та зменшити ризик травм.

За самопочуттям спортсменів

стежить медсестра закладу та керівниця гуртка оздоровчої фізкультури Валентина Морнова. Жінка каже, що скандинавська ходьба корисна для підтримки фізичної активності. Під час занять працюють різні групи м'язів, а правильно підібраний темп дозволяє регулювати навантаження відповідно до можливостей людини. Регулярні прогулянки також сприяють кращому самопочуттю та гарному настрою. Важливо й те, що це активність на свіжому повітрі, яка не потребує складного обладнання, пояснює Валентина Морнова.

Регулярно відвідує гурток скандинавської ходьби 72-річна Валентина Бужинська. Вона приєдналася до нього ще в 2019 році. Жінка рада, що в Терцентрі дають можливості для фізичного розвитку, влаштовують зарядку, прогулянки проста неба. За її словами, це важливо для урізноманітнення життя, особливо для людей пенсійного віку.

Записатися на гурток скандинавської ходьби та отримати детальну інформацію можна за телефоном (0432) 67-05-90 (Терцентр) або за адресою: вул. Соборна, 50.

У гуртку тренуються вінничани віком понад 60 років. Вони ходять, незважаючи на спеку, холод, сніг, вітер чи дощ

РОСІЯ ПЕРЕСАДИЛА «ШАХЕДИ» НА РЕАКТИВНІ ДВИГУНИ. ТЕПЕР ЇХ НАБАГАТО ВАЖЧЕ ЗБИВАТИ

Ворожі інновації ■ Дедалі частіше українські міста атакують реактивні «Шахеда» — швидші, вищі та живучіші за звичні дрони-камікадзе. Пояснюємо, що це за зброя, чому її так важко збити і які засоби Україна готує у відповідь

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095) 1039671

Ще рік тому основною повітряною загрозою для українських міст були відносно повільні дрони-камікадзе «Шахед-136» з бензиновим двигуном — їх навіть прозвали «мопедрами» за характерний звук мотора. Влітку та восени 2026 року ситуація змінилася кардинально: Росія масово переходить на реактивні модифікації цих дронів, які літають вдвічі-втричі швидше, вище і набагато гірше збиваються засобами протиповітряної оборони.

ЩО СТАЛОСЯ ЦЬОГО ЛІТА

За даними Повітряних сил ЗСУ, у ніч на 5 серпня частка реактивних БПЛА в загальному залпі вперше перевищила половину: зі 115 запущених ударних дронів реактивними були більш ніж 50%, а рівень збиття впав до 65%. Наступної ночі — те саме, при цьому відсоток збиття знизився ще більше.

Наприкінці серпня масштаб зріс ще більше. Речник Повітряних сил Юрій Ігнат повідомляв тоді, що за чотири дні з приблизно 1 500 зафіксованих дронів близько 800 мали реактивні двигуни. За його словами, у липні РФ застосувала в п'ять разів більше реактивних дронів, ніж у червні, а серпень став ще показовішим.

На початку вересня видання Defense Express звернуло увагу на ще одну зміну тактики: на маршовій ділянці польоту реактивні «Герань-4» і «Герань-5» можуть летіти на висоті понад п'ять кілометрів, у деяких випадках фіксувалася висота польоту до семи кілометрів — це вже параметри, близькі до крилатих ракет, а не до звичних дронів-камікадзе.

Авіаексперт Валерій Романенко влітку зазначав, що результативність збиття шахедів впала з 90% до 76% саме через появу реактивних версій зі швидкістю 300-450 км/год проти 180 км/год у звичайних дронів.

ЩО БУЛО РАНІШЕ: ЕПОХА «МОПЕДІВ»

З осені 2022 року основним засобом ударів РФ по українському тилу були дрони «Шахед-136» (у російській версії — «Герань-2») іранського походження. Їхня конструкція спиралася

на дешевий бензиновий двигун, що розганяв дрон лише до 150-200 км/год, а висота польоту рідко перевищувала 2 кілометри.

Ці характеристики, а також відсутність повноцінного онлайн-керування через обмежений доступ до «Старлінку», протягом 2025 — початку 2026 року дозволили Україні підняти рівень збиття таких дронів до 90-95% завдяки стрімкому розвитку індустрії зенітних дронів-перехоплювачів і мобільних вогневих груп.

Саме ця висока ефективність і підштовхнула Росію шукати нову тактику.

КУДИ Б'ЮТЬ І ЧОМУ ЦЕ НЕБЕЗПЕЧНО

Реактивні дрони атакують локомотиви, кораблі й танкери-зерновози в акваторії Чорного моря, електропідстанції, склади, ангари, заводи, авіабази, АЗС. З липня 2026 року Росія почала систематично атакувати судна біля українського узбережжя, що фактично заблокувало морський експорт з портів на кшталт Миколаєва.

Удари завдаються і по цивільних об'єктах. До прикладу, 5 вересня 2026 року окупанти вдарили реактивним БПЛА по центру Чугуєва на Харківщині. Загибло троє людей, серед яких дитина.

Ще одна тактична зміна, на яку звернув увагу радник президента Сергій Бескrestнов («Флеш») в інтерв'ю виданню DOU: реактивні шахеди дозволили Росії перейти до денних атак. Раніше нічний час був потрібен, щоб уникнути ефективних вдень мобільних вогневих груп із кулеметами.

Реактивні дрони літають вище і швидше, тож роль цих груп у протидії їм суттєво падає — а для ракетної загрози час доби взагалі не має значення. Постійні повітряні тривоги вдень додатково паралізують цивільне життя.

ЧОМУ ЇХ ВАЖКО ЗБИВАТИ

У реактивних дронів є і слабкі місця. По-перше, дальність: що вищою є швидкість, то більше палива витрачається і то менша або дистанція польоту, або бойове навантаження. Робоча дистанція таких «гераней» — до 500 км, тому найчастіше вони атакують прифронтові й прикордонні Київську, Чернігівську, Харківську, Одеську, Сумську, Полтавську та Дніпропетровську області.

По-друге, маневреність: на високій швидкості дрон фізично

не може виконувати круті маневри, а якщо йому потрібно «покружляти» над ціллю, доводиться скидати швидкість — і саме тоді з'являється вікно для перехоплення.

Проблема українських засобів ППО в тому, що більшість дронів-перехоплювачів створювалися для протидії звичайним шахедом зі швидкістю до 250-300 км/год і літали на висотах до 2 км, тоді як реактивні аналоги розганяються до 500-600 км/год і летять на висоті до 9 км.

За словами представника компанії-виробника перехоплювача Sting («Дикі шершні»), наразі вдається перехоплювати близько 90% звичайних шахедів і лише близько 10% реактивних.

Авіаексперт Валерій Романенко також звертав увагу, що мобільні кулеметні групи не встигають реагувати на швидкісні

Наразі для протидії використовуються зенітні ракетні комплекси, авіація, мобільні вогневі групи з ПЗРК і дрони-перехоплювачі

цілі, а лазерні системи наведення на кшталт Vampire — теж, оскільки оператору потрібен час, щоб захопити ціль і активувати автоматичне наведення. Ефективнішими проти реактивних дронів можуть бути переносні зенітні ракетні комплекси (ПЗРК).

ЩО РОБИТЬ УКРАЇНА

Наразі для протидії використовуються зенітні ракетні комплекси, винищувальна авіація, мобільні вогневі групи з ПЗРК і дрони-перехоплювачі. Заступник командира антидронного батальйону Darknode з позивним «Артес» повідомив, що з-понад 3000 збитих дронів типу «Шахед» на рахунку батальйону реактивних — лише десятки, здебільшого знищених класичними перехоплювачами завдяки вдалому моменту атаки.

Defense Express пише, що з-поміж наявних засобів посправжньому ефективними про-

Реактивних БПЛА все більше в українському небі. Ефективної протидії їм ми поки що не вигадали

ти високолітних «Гераней-4/5» залишаються хіба що винищувачі, зокрема F-16 з ракетами APKWS — оскільки наземні комплекси середньої й великої дальності («Бук», FrankenSAM під RIM-7, IRIS-T SLM) економічно не вигідно й проблематично використовувати через дефіцит ракет.

Розробники паралельно працюють над спеціалізованими швидкісними перехоплювачами. Компанія NOCTIS вже застосовує перехоплювач Zirka з комп'ютерним зором, який у реальному часі розпізнає ціль, пропонує її оператору на підтвердження, а потім автоматично супроводжує і наводиться. 21 серпня в арсеналі Сил оборони з'явився перший український реактивний перехоплювач дронів Alexa Spatium, повідомляло Міністерство оборони.

За словами «Артеса», в Україні активно розробляють і тестують швидкісні автономні перехоплювачі, зокрема на реактивних двигунах, і «скоро» очікуються перші результати.

У компанії «Дикі шершні» орієнтовно на жовтень прогнозують ефективне рішення проти реактивних шахедів, наголошуючи, що такі перехоплювачі доводиться створювати «майже з нуля»: ключовий виклик — знайти баланс між швидкістю,

висотою польоту і часом перебування в повітрі (для реактивного перехоплювача цей час має становити до 20 хвилин при швидкості, вищій щонайменше на третину, і більшій робочій висоті).

Третього вересня президент Володимир Зеленський провів засідання Ставки, присвячене прискоренню виробництва швидкісних перехоплювачів проти реактивних дронів, повідомивши, що прототипи вже розроблені і триває доведення їх до потрібного рівня ефективності. Він також анонсував, що затверджено «асиметричні операції» у відповідь на цю загрозу.

МАСШТАБ ПРОБЛЕМИ

За оцінкою заступника начальника ГУР Вадима Скібіцького, оборонне замовлення Росії на 2026 рік включає майже 100 тисяч безпілотників типу «Шахед», їхніх аналогів і дронів-імітаторів.

За даними української розвідки, РФ вже виготовляє близько 500 реактивних дронів на місяць і планує довести їх частку до 50% від загальної кількості шахедів. Судячи з динаміки серпня-вересня — коли реактивні дрони почали становити більшу частину нічних і денних залпів по Києву, — цей план втілюється швидше, ніж очікувалося.

Реактивна лінійка: від «Герані-3» до «Герані-5»

Українська військова розвідка (ГУР) виділяє кілька модифікацій: ■ «Герань-3» — найбільш схожа за формою на класичний «Шахед-136», в основі — іранська розробка «Шахед-238» (представлена в 2023 році). Оснащена турбореактивним двигуном, розганяється до 300-350 км/год. ■ «Герань-4» — та сама трикутна форма, але посилений корпус, покращена аеродинаміка та

потужніший двигун, швидкість до майже 500 км/год. За даними розвідки, бойове застосування розпочалося у травні 2026 року. ■ «Герань-5» — найпотужніша модифікація, ймовірно на базі іранського Kaqqar, візуально нагадує крилату ракету, може запускатися з літака, розганяється до 600 км/год, довжина 6 м, бойова частина до 90 кг. Поки застосовується рідше за інші.

Окрема небезпечна модифікація — так звані «сікери», обладнані кількома камерами та системою автоматичного розпізнавання і захоплення цілей. Радник президента Сергій Бескrestнов («Флеш») пояснював, що алгоритми машинного зору доводять такий дрон до цілі майже без участі оператора, тож слабкі системи РЕБ на об'єктах його не зупиняють.

1. НЕРУХОМІСТЬ: ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

1.5 БУДИНКИ

4-кімн.буд. в с.Зарванці, р-н Вікторії, пл.110кв.м, 2-пов, 3,5с, чистова, з/б пер. Власник.90000у.о. (093) 917-09-07

с.Маркуші, Хмільницьк.р-н, пл.6х12, прибудови, 31с, центр села, поруч газ, приват. 4000у.о. Власник. (093) 890-91-74

1.8 ГАРАЖІ

МЕТАЛЕВИЙ ГАРАЖ, БЕЗ МІСЦЯ, РОЗМІРИ 5Х3 МЕТРИ, ВИСОТА ВОРІТ 2 МЕТРИ. ВАРТІСТЬ 25000 ГРН. (097) 250-18-52

2. НЕРУХОМІСТЬ: ЗДАМ В ОРЕНДУ

2.1 КВАРТИРИ

2-кімн. квартира потижно або на 1 місяць. р-н Коцюбинського. Власник. (097) 234-07-04

3. НЕРУХОМІСТЬ: КУПЛЮ

3.1 КВАРТИРИ

Куплю у власника: квартиру, будинок, ч/буд., таунхаус, гуртожиток, дачу у р-ні. Землю. Пай!Для себе. (096) 464-21-85

3.2 БУДИНКИ

Куплю: будинок, дачу, частину будинку, таунхаус, квартиру, гуртожиток. Землю, Пай! Для себе. (096)464-21-85

3.3 ДАЧІ

Куплю для себе: дачу, будинок, частину будинку, Вінниця або у районі. (096) 458-9-754

3.4 ДІЛЯНКИ

Куплю: ділянку під будівництво, дачу в Вінниці або в р-ні. Пай. Для себе. (096) 458-97-54

Ділянку в межах Вінниці і Вінницького району. Куплю для себе. (067) 136-23-76

ПО УКРАЇНІ

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Вінниця-Київ-Вінниця
Вінниця-Одеса-Вінниця

Комфортний ПЕРЕЇЗД

ПРАЦЮЄМО 24/7

(096) 663-50-35 ♦ (063) 825-18-18

3.5 ГАРАЖІ

Куплю Гараж в гаражному кооперативі в м.Вінниці, ГБК «Зірка». Для себе. (097/ 560-06-31

Ділянку в межах Вінниці і Вінницького району. Куплю для себе. (097) 127-54-23

4. НЕРУХОМІСТЬ: ВІНАЙМУ

4.1 КВАРТИРИ

Винайму у власника: квартиру, кімнату, гуртожиток, будинок, ч/буд., таунхаус. Дачу. Для себе. (096)458-97-54

4.2 БУДИНКИ

Винайму житло: будинок, ч/б, дачу, таунхаус, кімнату, квартиру, гуртожиток. Для себе. (096) 464-21-85

Тут може бути ваша реклама!

(067) 430 29 29

545659

ТОП

Довідка і відгуки
Вінниці на top20.ua

226 613 вінничан вже написали відгуки
про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

6. БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОСЛУГИ

6.1 ПРОДАМ БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

6-12-30т. ВІДС. ПІС. МИТ., ЩЕБІНЬ.....НЕДОРОГО.....(098) 588-08-27
ВІДС. ГЛИН. КАМ. ПІС. ЩЕБ.ПЕРЕГН.....ДОГ.....(097) 501-09-07
6-12-30т. БУД. СМІТТЯ, ЩЕБ.ПІСОК.....НЕДОРОГО.....(098) 588-08-27
6-12-30т. Піс. кар'єрний, митий недорого.....(098) 588-08-27
6-12-30т. Чорноз.якісний, піс., щеб недорого.....(098) 588-08-27

БЕТОННІ ОГОРОЖІ
кольорові та сірі
zabor-vn.com
Доставка та встановлення
(067) 909-54-43

БЕНЗОКОСА «ПРОКРАФТ», НОВА.....ДОГ.....(097) 410-18-85

6.3 БУДІВЕЛЬНІ ПОСЛУГИ

1 бригада виконає вивезення буд.сміття, демонтаж, земляні, бетонні роботи. Перевеземо: меблі, квартири, офіси, склади,ін. Недорого. (098) 718-21-80

1 майстер або бригада виконає: кладку, будинки, гаражі, прибудови, фундаменти. Зварювальні роботи. Покрівельні роботи. (068) 053-44-12

ВСТАНОВЛЕННЯ ПРОФНАСТИЛУ. МОНТАЖ: ОГОРОЖ, ПОКРІВЛЯ ДАХУ, АНГАРИ. (098) 092-36-08

Обрізка дерев. Подрібнення/порізка/вивіз: гілля, дров. Розчистка: ділянок, садів. Корчув. пнів. Косіння. (099)177-79-33, (098)409-89-94, (063)747-32-80

БЕТОННІ РОБОТИ, ФУНДАМЕНТИ, СТЯЖКА, ОТ-МОСТКА, ФУНДАМЕНТИ ПІД ОГОРОЖУ, БЕТОННІ ПЛОЩАДКИ. (098) 092-36-08

Виконаю відмостку, стяжку, фундаменти самовирівнюючу підлогу, огорожі. Заливка в'їздів бетоном в приват.секторі. (097) 794-39-92

Оренда будівельної РИШТОВКИ, КЛИНО-ХОМУТОВОЇ 3,5Х2,5Х0,7М. НИЗЬКІ ЦІНИ, БУДЬ-ЯКИЙ ТЕРМІН. (098) 132-12-31

6.4 ВНУТРІШНЄ ОЗДОБЛЕННЯ, РЕМОНТ

«Під ключ» Внутрішні, зовнішні роб.: електр, стяжка,штукат., гіпсокартон,плитка, шпатлівка,відкоси, фарбування,ін. Дахи. (097) 570-63-32

«Під ключ» абсолютно доступно шпалери, шпатлівка, малярка, плитка, ламінат та інше. (068) 174-08-35

Акуратний ремонт квартир та будинків: плитка, штукатурка, шпаклівка, гіпсокартон та інше. Недорого. Якісно. (067) 710-53-63

Виконаємо ремонт квартир: електромонтаж, плитка, штукатурка, гіпсокартон, шпатлівка, фарбування, поклейка шпалер. (098) 118-84-07

ЖІНКА ВИКОНУЄ ПРОФЕСІЙНУ ПОКЛЕЙКУ ШПА-ЛЕР, ФАРБУВАННЯ, ВЕЛИКІ І МАЛІ ОБ'ЄМИ. (068) 849-26-42

6.5 ВІКНА, ДВЕРІ

БАЛКОНИ, ВІКНА, ДВЕРІ, РОЗШИРЕННЯ БАЛКОНІВ, ЗВАРЮВАЛЬНІ РОБОТИ. (098) 427-57-71

6.7 ОПАЛЕННЯ, ВОДОПОСТАЧАННЯ, ВЕНТИЛЯЦІЯ, КАНАЛІЗАЦІЯ

Виконаємо опалення, водопостачання, каналізацію. Встановлення ванни, душової kabini, унітазу. (098) 118-84-07

6.9 ПОКРІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОСЛУГИ

ПОКРІВЕЛЬНІ РОБОТИ, МАТЕРІАЛИ, ПРО-ЕКТУВАННЯ. БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОРАХУНОК. (096)373-02-25, (063)193-06-81

6.11 УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ

УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ ПІНОПЛАСТОМ, ШПАКЛІВКА, КОРОЇД, ФАРБУВАННЯ. НИЗЬКІ ЦІНИ. ЯКІСТЬ ГАРАНТУЄТЬСЯ. (098) 132-12-31

7. ПОБУТОВІ ТОВАРИ, ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

7.1 МЕБЛІ ПРОДАМ

Ліжко 1,5 дерев. сосна, хор/стан дог.(097) 410-18-85

7.2 ПОБУТОВІ ТОВАРИ ПРОДАМ

1 Шв.машина з тумбою, ножна недор.(097)560-06- 31
Ваги тарілочні+3 гірї..... недор. (097) 560-06-31
Т/в + Т2 + кріплення. недор. (097)560--06-31
Ел.самовар, прал.машина, карніз дог.(096) 213-91-82
Холодильна камера Індезіт дог.(097) 410-18-85

залізобетонні

Огорожі

все «під ключ»

• Різні розміри та форми
• Встановлення
• Доставка
• Металеві ворота
• Більше 30-ти видів

zabor-vn.com

(067) 90 95 443 (063) 50 35 667
(067) 466 33 34

568291

7.4 ОПАЛЕННЯ БУДИНКУ

ВСЕ ДЛЯ ОПАЛЕННЯ: ДРОВА, ПЕЧІ, БУРЖУЙКИ, КАМІНИ. ПРОДАЄМО ГОТОВІ І ВИГОТОВЛЯЄМО (068) 246-33-17

7.5 КУПЛЮ

Монети будь-якого періоду. Куплю! Дорого (067)933-17-24
Холодильники б/в куплю. Ремонт. дог. (067) 490-87-83
АВ велосипеди, бетонозміш., ел. інст дог. (097) 053-97-89
АВ куплю хол., прал/маш, газплити дог. (068) 457-13-78
АВ холод., мороз.камери, прал/маш дог. (097) 623-91-38
АВ холодил., газ.плита, бетонозміш. дог. (098) 152-89-95

RIA

Подати оголошення в газету RIA дуже просто!

Для розміщення оголошення в газеті RIA зателефонуйте у відділ прийому оголошень. Оператори відділу допоможуть обрати рубрику, скласти текст оголошення, здійснити оплату.

Вартість публікації оголошень

☐ Звичайне оголошення — 40 гривень
☐ Виділене оголошення — 60 гривень
☐ Особливе оголошення — 130 гривень
☐ Фото оголошення — 180 гривень
☐ Фотооголошення в нерухомість — 300 гривень
☐ Оголошення про втрату документів — 100 гривень

Графік роботи:

☐ понеділок з 9:00 до 20:00
☐ вівторок — п'ятниця з 9:00 до 18:00
☐ субота і неділя - вихідний

☎ (0432) 555-135

📞 (050) 430-03-07

📧📞 (098) 166-28-06

📞 (093) 170-23-60

АВ Холодильн., газ.пл., пралки.....дог.....(098) 151-96-54
 Електродвигуни, 0,5 -250кВт.....дог.....(063) 298-37-72
 Мельхорові ложки,виделки,сервізи.....дог.....(068) 004-97-73
 Неробочий холодильник, кондиц. БК.....дог.....(067) 263-28-99

7.6 ПОСЛУГИ

«ААААВВ». 100% РЕМОНТ ХОЛОДИЛЬНИКІВ ВДОМА. ГАРАНТІЯ. ЗАБИРАЄМО Б/В ХОЛОДИЛЬНИКИ (067)490-87-83, (093)103-93-43

«АВТО100%». ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

«АААВМ».Перевеземо, завантажимо/розвантаж.: меблі, кварт, диван, холодильник,ін. (097)674-43-61

«ААВВ» 101% Розберемо, зберемо, розвантажимо+ перевеземо меблі, квартири,піаніно. (096)232-44-85

«ААТТ» розберемо, зберемо+завантажимо меблі, квартири, інше.+ Перевеземо. (098) 718-21-80

«АВАМ» ми недорого вивантажимо і перевеземо меблі, кватири, офіси, склади, інше. (067)947-31-81

«Майстер на год»: Всі внутрішні, зовнішні рем.роботи. Допомога по дому та господ (097) 570-63-32

«Майстер на прокат»допом. по дому:замки, люстри, сантех.,меблі, чистка бойлерів. (097) 674-43-61

«Під ключ» Розчищення ділянок. Обрізка дерев. Чистка фруктових садів. (063)747-32-80, (098)409-89-94

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067)490-87-83, (093)103-93-43

Розчищення ділянок «під ключ». Обрізка дерев. Чистка фруктових садів. (098)409-89-94, (063)747-32-80

допоможемо з переїздом
 авто & вантажники

(096) 663-50-35, (063) 825-18-18

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ.конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Допомога по дому та господарстві. Всі внутрішні, зовнішні ремонтні роботи. (097)570-63-32

Косіння трави, газону, бур'янів. Розчистка запущених ділянок. Професійно. (099) 549-09-19

Ремонт побутових холодильників будь-яких марок на дому. (097) 618-76-77

ФОП КІПОРЕНКО Л.І.

Оптова та роздрібна торгівля

КОЛЬОРОВІ МЕТАЛИ ТА СПЛАВИ

- АЛЮМІНІЙ
- БРОНЗА
- ЛАТУНЬ
- МІДЬ
- ХАРЧОВА Н/Ж

ПОЛІМЕРНІ МАТЕРІАЛИ

- КАПРОЛОН
- ФТОРОПЛАСТ
- ТЕКСТОЛІТ
- ЕБОНІТ
- ОРГСКЛО

ВІРНИЦТВО ПРОМИСЛОВОГО ОБЛАДНАННЯ, СПОРТИВНИХ ТРЕНАЖЕРІВ для вулиці. для ЗАЛУ. для ДОМУ

м. Вінниця, 2-й пров. Хмельницького шосе, 6
 тел. +38 (067) 290 95 49, +38 (093) 943 08 03
 e-mail: kll.vn.ua@gmail.com

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

РЕМОНТ І ПЕРЕТЯГУВАННЯ М'ЯКИХ МЕБЛІВ. НА ДОМУ У ЗАМОВНИКА. (098) 385-93-90

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодиль. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

ЗАЛІЗОБЕТОН ВІД ВИРОБНИКА

ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ

ПЕРЕМИЧКИ

БЛОКИ

БЕТОН

м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБІК"
 тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09

МІНІТРАКТОРИ
 від 16 до 50 к.с.

тел. (068) 872-70-51

З ДОСТАВКОЮ ПО ОБЛАСТІ

ЦЕМЕНТ В МІШКАХ ТА НАСИПОМ, Машинами та вагонами

БУДМАТЕРІАЛИ В АСОРТИМЕНТІ

ЗОДЧИЙ ZODCHIY.COM.UA

М. ВІННИЦЯ, М. ЗЕРОВА, 1Б (067) 430-64-96

М. ГАЙСИН, ВУЛ. СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, 9 (067) 256-74-00

8. АВТОМОБІЛІ

8.1 ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

ЗАЗ-Славута, 2006 року випуску, карбюратор. Торг. (068) 003-23-53

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картоплесаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сіногравалки 4,5 сонечок, розкидач мін.добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини.Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

Обприскувачі польові та садові 200, 300, 400, 600, 800, 1000л. Косарки:сегментні, роторні, садові. Сівалки, плуги, фрези (096)495-75-48, (063)651-91-92

Трактори Т-25, МТЗ.Передні мости на МТЗ нового,старого зразку та балочні,після кап.ремонт. Білорусь.Борони зубові,важкі (067)318-15-13, (097)713-54-93

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%. ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

Тут може бути ваша реклама!

(067) 430 29 29

545659

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKU

SADA BATTERY COMPANY

topla

ПП "Капітан" м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28
 (432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

KUMHO TIRES

Sava

BRIDGESTONE

TOYO TIRES

FIREMAX

DOUBLESTAR

ПП "Капітан" м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28
 (432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

10. НАВЧАННЯ

10.1 НАВЧУ

А МИ ЗАПРОШУЄМО! ГРА НА ГІТАРІ, ФОРТЕПІАНО, РІЗНОПЛАНОВИЙ ВОКАЛ, ХОРЕОГРАФІЯ. ПОЗИТИВНО. (097)437-46-19

Англійська та французька. Переклади. Репетиторство. Домашні завдання. (093) 342-36-68

АНГЛІЙСЬКА, НІМ., ПОЛЬСЬКА, ФРАНЦ., ЧЕСЬКА. ГОТУЄМО ДО УКР.ТА МІЖНАРОД. ІСПИТІВ. (063)130-80-89, (067)433-29-54

РЕПЕТИТОР З ХІМІЇ ТА БІОЛОГІЇ. НМТ. ДОПОМОГА З УРОКАМИ. ОНЛАЙН. ОФЛАЙН. (097) 118-48-00

12. ЕЛЕКТРОНІКА ТА АУДИО/ВІДЕО ТЕХНІКА

12.1 ПРОДАМ

Т/в + Т2 + кріплення. недор. (097560-06-31

13. ІНШІ ПОСЛУГИ

13.5 ЮРИДИЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

Адвокат. Складні сімейні та спадкові справи: поділ майна подружжя, аліменти тощо (097) 265-22-17

Адвокат. Судові спори з держпраці. Реєстрація та ліквідація підприємств. (093) 797-97-44

ДЕПОЗИТИ В КРЕД.СПІЛЦІ «ПАРТНЕР». 20Р.НА РИНКУ ФІН.ПОСЛУГ. ЛІЦ.НБУ ВІД 13.03.24Р (063) 311-80-72, (096) 901-79-48

Кредити від кредитної спілки «Партнер». Ліц. НБУ від 13.03.24р. (063) 311-80-72, (096) 901-79-48

14. МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

14.1 ПРОПОНУЮ

ЗУБИ ЯК СВОЇ. ПРОТЕЗУВАННЯ, ЛІКУВАННЯ, ВИДАЛЕННЯ, ПАНОРАМНИЙ ЗНІМОК. (098) 814-09-47

Лікування спини,гриж. Масаж, усунення вивихів,напіввивихів, дисків. Консультація (098) 394-96-99

ПСИХОЛОГІЧНІ ТРЕНІНГИ. АРТ-ТЕРАПІЯ. (067) 433-29-54

16. ХОБІ, ТВОРЧІСТЬ, ДОЗВИЛЛЯ, АНТИКВАРІАТ

16.1 ПРОДАМ

Ваги тарілочні + 3 гири. Т/в+Т2+кріплення. 1 шв.машина з тумбою, ножна. Дешево. (097) 560-06-31

16.2 КУПЛЮ

Антикваріат. Монети будь-якого періоду для себе. Дорого. Куплю! (067) 933-17-24

АВ, гири, гантелі, холодильники, прал/машини, газплити та інше. (096) 294-67-35

Годинники, статуетки, біноклі, намисто, брошки, посуд. (096) 744-49-31

17. ТВАРИНИ

17.1 ПРОДАМ

Породисті кури, качки, курчата, каченята. Інкубаційні яйця, голуби та перегній. (067) 869-88-93

Продам породистого молодого цапа. Готового до парування. (096) 966-68-50

17.2 КУПЛЮ

КУПЛЮ ВРХ: КОРОВИ, БИКИ, КОНІ, ТЕЛЯТА. (096) 022-55-05

ГО Школа боксу та кікбоксингу Андрія Рябченка

ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ

13 років стажу ДЮСШ + 5 років індивідуального навчання

Групові та індивідуальні навчання:

- 1) Навчання та розкриття таланту від дитячого до дорослого віку
- 2) Навчання техніки і тактики ударів, захисту і бойових маневрів з боксу та кікбоксингу
- 3) Навчання нокаутуючого удару.
- 4) Навчання сміливості, мужності, сили, гнучкості та силовій витривалості.
- 5) В короткий термін зниження ваги від 20 до 30 кг від 4 до 5 місяців

Дам здоров'я, силу, духовність і успіх у житті

(067) 255-13-06, (063) 269-05-54

1. Втрачене свідоцтво про реєстрацію машини АС №250109 від 08.11.2012 на екскаватор колісний ЕО 2621 заводський №756085, власником якого є ДП «Вінницька механічна ПРАТ «Київсільелектро» **вважати недійсним.**

2. Втрачене свідоцтво про реєстрацію машини АС №250113 від 08.11.2012 на машина бурильно-кранова БКМ-420 заводський номер 528101, власником якого є ДП «Вінницька механічна ПРАТ «Київсільелектро» **вважати недійсним.**

3. Втрачене свідоцтво про реєстрацію причепа АБ №272454 від 19.01.2026 на причіп ПСЕ-Р-12,5 Б без заводського номера, власником якого є ДП «Вінницька механічна ПРАТ «Київсільелектро» **вважати недійсним.**

4. Втрачене свідоцтво про реєстрацію машини АВ №467295 від 28.08.2006 на трактор гусеничний ДТ-75 заводський №457295, власником якого є ДП «Вінницька механічна ПРАТ «Київсільелектро» **вважати недійсним.**

5. Втрачене свідоцтво про реєстрацію машини АА №004736 від 02.10.2000р. на навантажувач ТО-18 заводський №432575509, власником якого є ДП «Вінницька механічна ПРАТ «Київсільелектро» **вважати недійсним.**

18. ЗАГУБИВ-ЗНАЙШОВ

18.1 ЗАГУБИВ

Втрачене свідоцтво про право власності на житло квартиру №2050 видане 26.12.2002р. рішенням виконкому Вінницької міської ради на ім'я Драча Івана Андрійовича, власника (покійного) і членів його сім'ї: Драч Віра Павлівна, Драч Лариса Іванівна, Драч Тамара Іванівна, Драч Марія Іванівна, що до об'єкта за адресою: м.Вінниця, вул.Київська,146, кв.36. Вважати недійсним в зв'язку з втратою.

Картку водія №UAD000000ARMF000, видану на ім'я Худий Станіслав Федорович. Вважати недійсною у зв'язку з втратою.

Свідоцтво про право власності на будинок від 18.08.2010р. виданого на підставі рішення виконкому ВМР №1717 від 12.08.2010р. на ім'я Деменчук С.І., за адресою: пров.Фадеева,23. Вважати недійсним в зв'язку з втратою.

Свідоцтво про право власності на житло від 27.06.2019р. виданого на підставі рішення виконкому ВМР №1646 від 27.06.2019р. на ім'я: Вілісов Віктор Павлович, Вілісова Галина Вікторівна, Вілісов Володимир Вікторович, за адресою: вул. Київська,60, кв.75. Вважати недійсним в зв'язку з втратою.

ЗАПРАВКА КАРТРИДЖІВ

УСІХ ВИДІВ ПРИНТЕРІВ

- ЗАПРАВКА
- РЕМОНТ
- ПРОДАЖ
- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по місту

вул. Чорновола, 8
(0432) 66-51-10, 66-41-81

Свідоцтво про право власності на житло від 28.12.2000р. виданого на підставі рішення виконкому ВМР номер 1881 від 28.12.2000р. на ім'я Голубев М.О., Голубева Л.І. за адресою вул.К.Маркса,8 кв.47 вважати недійсним в зв'язку з втратою.

Свідоцтво про право власності на квартиру №304 від 08.02.2007 виданого на підставі рішення виконкому ВМР №269 від 08.02.2007 на ім'я Футоряк Т.І. за адресою м.Вінниця, вул. Ак.Ющенка,10/64 вважати недійсним в зв'язку з втратою.

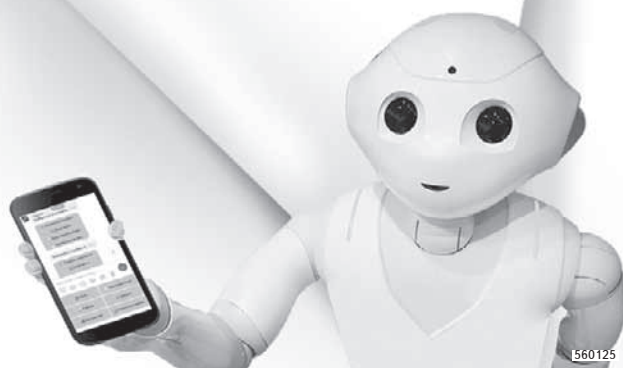
Усі свіжі оголошення RIA у вашому Viber

- зручний пошук ✓
- перегляд по рубриках ✓
- розміщення оголошення ✓
- можливість підписки ✓

Скануйте QR-код, або шукайте в Viber

RIA_ogo

Подати оголошення в газету RIA дуже просто!

Для розміщення оголошення в газеті RIA зателефонуйте у відділ прийому оголошень. Оператори відділу допоможуть обрати рубрику, скласти текст оголошення, здійснити оплату.

(0432) 555-135
(050) 430-03-07

(098) 166-28-06
(093) 170-23-60

Вартість публікації оголошень

- Звичайне оголошення — 40 гривень
- Виділене оголошення — 60 гривень
- Особливе оголошення — 130 гривень
- Фото оголошення — 180 гривень
- Фотооголошення в нерухомість — 300 гривень
- Оголошення про втрату документів — 100 гривень

Графік роботи:

- понеділок з 9:00 до 20:00
- вівторок — п'ятниця з 9:00 до 18:00
- субота і неділя - вихідний

СЛУГА НАРОДУ

БЛОГ

ІРИНА БОРЗОВА,
НАРОДНА ДЕПУТАТКА
УКРАЇНИ, ГОЛОВА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА
НАРОДУ»

Із 1 вересня 2026 року безоплатне одноразове гаряче харчування отримують усі учні 1-11 класів комунальних шкіл, які навчаються очно або за змішаною формою. Надалі програма поширюватиметься і на 12-ті класи.

Про те, як фінансується шкільне харчування, хто формує меню та контролює його якість, розповіла народна депутатка України, голова Вінницької обласної організації партії «Слуга Народу» **Ірина Борзова**.

«Головна зміна — безкоштовне гаряче харчування тепер отримують не лише учні початкової школи чи діти окремих пільгових категорій, а всі школярі — від першокласника до випускника», — наголосила Ірина Борзова.

На організацію безкоштовного харчування школярів держава спрямувала громадам **понад 7,4 млрд грн субвенцій**.

Розрахунок державного фінансування на закупівлю продуктів становить **50 грн на день для одного учня 1-4 класів та 60 грн — для учня 5-11 класів**.

При цьому громади можуть додатково спрямовувати кошти з місцевих бюджетів, зокрема, для

покращення якості харчування та меню.

ЩО ЗМІНИЛОСЯ У ШКІЛЬНОМУ МЕНЮ

Шкільне харчування має відповідати єдиним державним вимогам. Реформа шкільного харчування, ініційована першою леді Оленою Зеленською, передбачає більш збалансований раціон та нові підходи до приготування страв.

У меню суттєво обмежена кількість солі та цукру. **Не використовуються ковбаси, сосиски, шинка, м'ясні й рибні консерви та продукти з високим вмістом трансжирів.**

Натомість збільшені норми **овочів, фруктів, ягід, м'яса, риби, молочних продуктів та бобових.**

Змінюється і спосіб приготування: перевага надається запіканню, тушкуванню та приготуванню на парі замість смаження у великій кількості олії.

«Для мене принципово, щоб безкоштовне харчування означало не просто наявність обіду. Їжа має бути якісною, корисною і, що не менш важливо, такою, щоб діти її їли», — сказала **Ірина Борзова**.

ХТО ФОРМУЄ МЕНЮ

Держава визначає обов'язкові норми: скільки в раціоні має бути овочів, фруктів, м'яса, хліба, солі, цукру та жирів, якими

мають бути порції та які продукти не можуть використовуватися у шкільному харчуванні.

А конкретне меню формується на місцях.

Засновник школи — як правило, відповідна громада — визначає спосіб організації харчування: їжу можуть готувати безпосередньо у школі або послугу може надавати кейтерингова компанія.

Школи використовують **чотириричне сезонне меню**. Воно формується з урахуванням державних норм, можливостей харчоблоку та необхідного чергування страв, а затверджує його керівник закладу освіти.

Якщо школа розробляє власне меню, воно має відповідати державним вимогам та пройти необхідне погодження.

ЧИ ОБОВ'ЯЗКОВЕ «МЕНЮ КЛОПОТЕНКА»

Ні. Школи не зобов'язані готувати виключно за так званім «меню Клопотенка».

Команда Євгена Клопотенка разом із фахівцями розробила понад 180 страв, які відповідають новим стандартам шкільного харчування. Це готові технологічні рішення, якими можуть користуватися заклади освіти.

Водночас школа може використовувати інші рецептури або розробляти власне меню за умови дотримання державних норм.

«Тобто школа може готувати

страви, які подобаються дітям. Головне — щоб вони відповідали встановленим вимогам щодо солі, цукру, жирів, кількості овочів, фруктів, м'яса, калорійності та інших показників», — зазначила **Ірина Борзова**.

ОКРЕМЕ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З АЛЕРГІЯМИ

Для дітей із підтвердженими особливими дієтичними потребами має бути організоване відповідне харчування.

Якщо дитина має харчову алергію, непереносимість лактози чи глютену або інші підтверджені медичні потреби, **батьки можуть звернутися до керівника закладу освіти та надати медичну довідку від педіатра або сімейного лікаря.** Відповідно до медичних рекомендацій раціон дитини має бути адаптований.

ХТО КОНТРОЛЮЄ ЯКІСТЬ

Батьки можуть ознайомитися з меню школи та звертати увагу на те, чи відповідають фактичні страви затвердженому меню, якими є порції, температура та якість їжі.

Якщо є системні проблеми — їжа холодна, порції не відповідають нормам, фактичні страви відрізняються від затвердженого меню або діти масово відмовляються від певних страв — про це важливо говорити.

Насамперед питання можна

порушити перед **адміністрацією школи**. Якщо воно не вирішується — перед **засновником закладу, відповідною громадою чи органом управління освітою**. Контроль за безпечністю харчових продуктів та дотриманням відповідних вимог належить також до компетенції **Держпродспоживслужби**. «Держава виділила значні кошти і спрямувала їх громадам, щоб діти отримували безкоштовне гаряче харчування. Тому важливий результат: щоб дитина справді отримувала якісний, корисний і смачний обід, а виділені кошти працювали саме для дітей», — наголосила народна депутатка **Ірина Борзова**.

56019

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

**Підсолоджувач
СОЛОСВІТ+ 1:10
без присмаку**

425⁰⁰

**Mivolis Venengel
гель проти
варикозу, 100 мл**

186⁰⁰

АКЦІЯ

**Глюкометр
NEWMED NEO +
50 тест-смужок**

700⁰⁰

**Органайзер для
інсуліну
з холодоагентом**

360⁰⁰

**saharokshop.com
+38 067 460 02 44**

**Щоденник
самоконтролю
діабету
«My Dia»**

350⁰⁰

**Сахарок
Shop**

560150

КОРОТКО

Братів знайшли в колодязі

■ У селі Квітневе поблизу Білої Церкви сталася моторошна трагедія. У колодязі на території приватного домоволодіння виявили тіла двох братів, а їхню матір, через зникнення якої почали пошуки, згодом знайшлася живою у родички на Вінничині.

Про це повідомляє ТСН, посиляючись на власні джерела у владних структурах та правоохоронців.

За інформацією журналістів, загиблими були 35-річний Микола та 20-річний Михайло. Їхні тіла виявили у колодязі на території будинку, де вони проживали разом із матір'ю.

Рятувальникам довелося діставати загиблих із глибини близько 20 метрів за допомогою спеціального обладнання.

За даними джерела, на тілах чоловіків нібито були травми. Зокрема, на тілі старшого брата виявили ознаки удусення, а на тілі молодшого — поранення, схожі на ножові. Водночас у поліції поки не підтверджують, що чоловіки стали жертвами вбивства.

«Є дуже багато версій, які відпрацьовуються. Кримінальне провадження відкрито за статтею «Умисне вбивство» — така практика у таких випадках», — повідомили правоохоронці.

Тіла чоловіків виявили під час перевірки повідомлення про зникнення їхньої матері. Згодом пенсіонерку знайшли живою у її сестри в селі Степанки Вінницького району. Наразі правоохоронці з'ясовують усі обставини трагедії та працюють із жінкою.

У поліції Білої Церкви зазначили, що наразі не роблять остаточних висновків щодо причин смерті чоловіків.

Тіла загиблих направили на експертизу. Вона має допомогти встановити точну причину смерті та характер отриманих травм.

Місцева представниця територіальної громади Лариса Ковпак розповіла журналістам, що родина жила усамітнено на околиці села.

«Ця сім'я жила дуже бідно та була відлюдкуватою, жили вони на пенсію матері. Їхній будинок — на околиці села. Вони ні до кого не ходили і до них так само. Старший син мав ознаки неврівноваженості, а менший мав інвалідність з дитинства. Всі вони мешкали у своєму будинку. Через що саме сталася трагедія — поки сказати вкрай важко», — зазначила вона.

ДІТИ НА САМОКАТАХ ЗМОЖУТЬ ІЗДИТИ САМІ ПІСЛЯ 14 РОКІВ

Ідея ■ Законопроект, який розглядають у Верховній Раді, передбачає зміни до правил поведінки із електросамокатами: зокрема, нові вікові обмеження, вимоги до самокатів, але без конкретних штрафів за порушення. Тим часом вінницькі суди вже розглядають справи за участю неповнолітніх користувачів електросамокатів

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Верховна Рада готується розглянути в другому читанні законопроект №3023, який внесе зміни до правил поведінки з легким електротранспортом: електросамокатами, моноколесами тощо.

Ключова зміна — дітям віком до 14 років можна буде їздити тільки під наглядом батьків. Однак законопроект не встановлює відповідальності за порушення цих правил. Штрафи чи інші види покарання мають встановити через інші закони.

Водночас, вінницькі суди вже карають за порушення ПДР підлітків на самокатах. Щоправда, несуть за них відповідальність переважно їхні батьки.

ІЗДИТИ ЛИШЕ В СУПРОВІДІ БАТЬКІВ

Документ зареєстрували ще 6 лютого 2020 року — його авторки Юлія Сірко, Соломія Бобровська та ще п'ятеро народних депутатів. У першому читанні його ухвалили у вересні того ж року, але подальший розгляд роками буксував: лише 1 вересня 2026 року законопроект включили до порядку денного сесії Верховної Ради.

Що змінилося? Найпомітніших змін до другого читання зазнали саме вікові обмеження для користувачів. Тепер пропонується розділити дітей на кілька груп.

Дітям до 9 років дозволять їздити лише тротуарами та пішохідними доріжками, і виключно під наглядом дорослих.

Для дітей 9-14 років правила ширші: вони зможуть рухати-

ся велодоріжками, а там, де їх немає — крайньою смугою проїжджого частини або узбіччям, але обов'язково в супроводі батьків.

Після 14 років користувач зможе самостійно пересуватися велоінфраструктурою, а якщо її немає — крайньою правою смугою дороги або узбіччям.

НЕМАЄ ШТРАФІВ ЗА ПОРУШЕННЯ

Окремий пункт змін стосується легкого електротранспорту та його водія. Зокрема, електросамокат повинен мати справні гальма, звуковий сигнал, світлоповертачі. У темну пору доби — обов'язково увімкнений ліхтар або фара.

Перед тим, як віддати самокат дитині, обмежте швидкість. Це можна зробити через мобільний застосунок

Не можна керувати електросамокатом у стані сп'яніння, забороняється під час руху тримати телефон. Крім того, не можна перевозити пасажирів, якщо це не передбачено конструкцією електротранспорту.

Серед інших змін: пропонують заборонити залишати транспорт там, де він створює перешкоди.

Ще одна зміна — стосовно строків набрання чинності. Між схваленням та початком дії нових правил має минути до шести місяців. Це пояснюється необхідністю підготовки до нових правил — як з боку державних органів та місцевої влади, так і з боку учасників ринку.

І одна з найголовніших дета-

Після 14 років користувач зможе самостійно пересуватися велоінфраструктурою. А якщо її немає — крайньою правою смугою дороги або узбіччям

лей — з фінальної версії законопроекту зникли норми про прямі зміни до Адмінкодексу. Тобто після ухвалення цього закону сам факт появи нових правил не означатиме автоматичної появи нових штрафів за їх порушення.

Позиція законотворців у тому, що штрафи мають ухвалюватися окремими системними законопроектами, а не «вбудовуватися» в галузевий документ.

АНАЛІЗ СУДОВИХ СПРАВ

Як зараз карають за порушення ПДР на електросамокаті? Ми переглянули рішення вінницьких судів.

У судах Вінниці та області вже є кілька справ, де фігурують діти на електросамокатах. У таких історіях відповідальність може лягати як на саму дитину, якщо вона досягла відповідного віку, так і на батьків.

Одна з таких справ стосується 15-річної дівчини, яка їхала електросамокатом тротуаром проспекту Коцюбинського у Вінниці разом із другом. Дівчина наїхала на пішохідку, яка отримала легкі тілесні ушкодження, зокрема забої та головний біль.

У суді мати дівчини провини не визнавала. Вона пояснювала, що аварія могла статися через несправність гальм та дзвінка електросамоката.

Однак суд встановив, що неповнолітня порушила правила дорожнього руху. Оскільки адміністративна відповідальність за такі порушення для дітей ві-

ком від 14 до 16 років покладається на батьків, суд визнав матір винною у невиконанні батьківських обов'язків і оштрафував її на 850 гривень.

Є й інша історія, яка сталася на вулиці Зодчих. 13-річний хлопець їхав електросамокатом велосипедною доріжкою, але різко змінив напрямок руху та наїхав на жінку-пішохода. Жінка отримала перелом ліктьового суглоба.

За даними слідства, швидкість електросамоката могла становити близько 21-24 кілометрів на годину. Потерпілій повністю відшкодували витрати на лікування. Суд також врахував, що хлопець раніше не притягувався до відповідальності, і застосував до нього примусовий захід виховного характеру у вигляді застереження. Суть заходу: це не є судимістю, але суд офіційно застерігає винуватця, акцентуючи увагу на неприпустимості порушення закону.

Є у Вінниці й більш серйозна справа, яка завершилася вироком. У ній неповнолітній водій електросамоката збив жінку. Внаслідок інциденту потерпіла отримала тілесні ушкодження середньої тяжкості.

Хлопця визнали винним за статтею 291 Кримінального кодексу України та призначили два роки позбавлення волі, але звільнили від відбування покарання з випробуванням. Потерпілій суд присудив 108 тисяч 755 гривень матеріальної та 50 тисяч гривень моральної шкоди.

Як убезпечити дитину на самокаті? Поради батькам

Якщо дитина користується електросамокатом, батькам варто подбати про налаштування транспорту та правила користування ним. Ось кілька простих речей, які можуть зменшити ризик травм:

1. Обмежте максимальну швидкість. У багатьох моделях електросамокатів максимальну швидкість можна обмежити через мобільний застосунок. Якщо дитині не потрібні 25-30 км/год, встановіть значно нижчий ліміт. Для перших поїздок краще обирати

найповільніший режим, який має конкретна модель.

2. Навчіть гальмувати ще до першої поїздки містом. Дитина має знати, де знаходяться гальма і як швидко зупинити самокат. Перші тренування краще проводити на порожньому майданчику, поступово відпрацьовуючи старт, поворот, екстрене гальмування та об'їзд перешкод.
3. Не дозволяйте дитині їхати удвох. Електросамокат розрахований на одного користувача. Дити-

на, яка везе друга або молодшого брата чи сестру, гірше контролює транспорт, а гальмівний шлях і ризик падіння зростають.

4. Шолом краще зробити обов'язковим правилом. Навіть якщо поїздка здається короткою і безпечною, падіння на асфальт може статися за секунду. Шолом не запобігає аварії, але може зменшити тяжкість травми голови.
5. Поясніть правило про пішохідний перехід. Через «зебру» електросамокат потрібно нести

або вести поруч, а не перетинати дорогу на ньому як на транспорті. Це особливо важливо, оскільки пішоходи та водії можуть не очікувати швидкого руху самоката через перехід.

6. Один раз проїдьте маршрут разом із дитиною. Покажіть, де безпечно рухатися, де потрібно пригальмувати, де є виїзди автомобілів і небезпечні перехрестя. Після цього дитині буде значно простіше самостійно оцінювати ризики.

СКІЛЬКИ ПОТРІБНО РУХАТИСЯ ЩОДНЯ ТА ЯК ОБІЙТИСЯ БЕЗ СПОРТЗАЛУ? ПОРАДИ ФАХІВЦЯ

Спосіб життя ■ ВООЗ рекомендує дорослим регулярно займатися фізичною активністю, але починати можна поступово. Розповідаємо, скільки рухатися протягом тижня та як набрати потрібний обсяг без виснажливих тренувань

АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA,
(093)8905679

Більшу частину дня багато хто проводить сидячи — за комп'ютером, у машині, на роботі чи вдома перед телевізором. Але для підтримки здоров'я не обов'язково щодня ходити в спортзал або тренуватися до виснаження. Іноді достатньо частіше вставати зі стільця, ходити пішки та додавати трохи руху до звичних справ.

Про користь щоденної фізичної активності розповідає Ірина Мітічкіна, завідувачка відділу епідеміологічного нагляду та профілактики неінфекційних хвороб Вінницького обласного центру контролю та профілактики хвороб.

За даними МОЗ України та Центру громадського здоров'я, понад 80% підлітків і майже чверть дорослих не мають достатнього рівня фізичної активності. Малорухливий спосіб життя, своєю чергою, пов'язаний із вищим ризиком ожиріння, цукрового діабету 2 типу та серцево-судинних захворювань.

ЧОМУ ВАЖЛИВО НЕ СІДИТИ ГОДИНАМИ

Коли людина рухається, м'язи активніше використовують глюкозу, підтримується кровообіг і нормальна робота обміну речовин. Якщо ж годинами залишатися в одному положенні, фізична активність зводиться майже до нуля.

Особливо це помітно по ногах. М'язи литок і стегон допомагають крові повертатися до серця.

Під час тривалого сидіння цей механізм працює значно менше, через що можуть з'являтися відчуття важкості та втоми в ногах.

Тому навіть коротка перерва, під час якої людина встає та прохочиться, корисніша, ніж кілька годин поспіль без руху.

СКІЛЬКИ ПОТРІБНО РУХАТИСЯ

Для здорових дорослих Всесвітня організація охорони здоров'я рекомендує протягом тижня 150-300 хвилин помірної фізичної активності або 75-150 хвилин інтенсивної. Також варто щонайменше двічі на тиждень виконувати силові вправи.

Але це не означає, що людині, яка зараз майже не займається фізичною активністю, потрібно одразу намагатися виконати весь рекомендований обсяг.

Краще починати поступово. Наприклад, із 10-15 хвилин ходьби на день і з часом збільшувати тривалість прогулянок. Підійде звичайна або швидша ходьба, плавання, скандинавська ходьба чи інший вид активності, який вам комфортний.

ЩО МОЖНА РОБИТИ ПРЯМО ЗА РОБОЧИМ СТОЛОМ

Якщо робота переважно сидяча, невелику розминку можна виконувати навіть не відходячи далеко від робочого місця.

Переказати з п'ят на носки. Поставте стопи на підлогу. По черзі піднімайте носки, залишаючи п'яти на підлозі, а потім піднімайте п'яти, спираючись на носки. Виконайте 20-30 повторів.

Кругові рухи стопами. Трохи

підніміть одну ногу та зробіть стопою по 10 кругових рухів у кожен бік. Потім повторіть іншою ногою.

Потягування носка. Випряміть ногу вперед і на кілька секунд потягніть носок на себе, а потім від себе. Виконайте по 10 разів кожною ногою.

Під час короткої перерви можна також встати та зробити кілька простих вправ: 15-20 разів піднятися на носки, виконати 10-12 присідань або напівприсідань, а також 30-60 секунд походити на місці.

Навіть кілька хвилин такої активності допомагають перервати тривале сидіння.

ДІТЯМ ПОТРІБЕН ПРИКЛАД ДОРОСЛИХ

Під час фізичної активності не можна ігнорувати появу болю в грудях, вираженої задишки чи запаморочення

Звичка багато рухатися формується не лише зі слів батьків. Діти насамперед бачать, як поведуться дорослі.

Якщо батьки після роботи годинами сидять перед телевізором або не випускають смартфон із рук, переконати дитину вести активний спосіб життя буде складніше.

Тому фахівці радять більше рухатися разом. Сімейна прогулянка, велосипед, рухливі ігри на свіжому повітрі можуть стати хорошою альтернативою ще одному вечору перед екраном.

Водночас не обов'язково наполягати на конкретному виді спорту. Дитині варто допомогти знайти активність, яка їй подобається. Тоді рух не сприйматиметься як покарання чи ще один обов'язок.

Як додати руху у звичайний день

Не обов'язково виділяти окрему годину на тренування. Частину активності можна додати просто під час виконання звичних справ.

Наприклад:

- обирати сходи замість ліфта;
- пройти одну-дві зупинки пішки;
- пройти під час телефонної розмови;
- зробити коротку руханку під час робочої перерви;
- увечері замінити частину часу перед телевізором або смартфоном на прогулянку.
- Головне — не проводити весь день в одному положенні.

Коли з навантаженнями варто бути обережними

Якщо людина має захворювання серця чи судин або підвищений артеріальний тиск, перед початком нових чи інтенсивніших фізичних навантажень варто проконсультуватися з лікарем.

Під час фізичної активності не можна ігнорувати появу болю в грудях, вираженої задишки чи запаморочення. У такій ситуації навантаження потрібно припинити та звернутися по медичну допомогу.

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ 100 м²

НА ТВОЇЙ ЗЕМЛІ 3 місяці будівництва

067 666 09 97 068 942 56 76 alphalet.com.ua

ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ЗОРУ

- Діагностика зору
- Лазерна корекція зору
- Хірургія катаракти
- Хірургія глаукоми
- Дитяча офтальмологія
- Підбір окулярів та контактних лінз

0432 65 51 51; 097 701 26 00

м.Вінниця, вул.Зодчих 7; вул.Київська 16А

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

СТАВКА ГІТЛЕРА «ВЕРВОЛЬФ», АБО ЛІС ПІД ВІННИЦЕЮ,

Наша історія ■ Разом із військовим істориком та колишнім співробітником КДБ ми обстежили залишки нацистської резиденції під Вінницею: оглянули рештки бункерів, виміряли товщину стін і з'ясували, які легенди про це місце виявилися правдою, а які — вигадкою

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095)1039671

Стрижавка — невеличке селище під Вінницею. На перший погляд, місце нічим не примітне. Але саме тут у 1942 році постала одна з головних польових ставок Адольфа Гітлера — «Вервольф», що з німецької перекладається як «Вовкулака» чи «Перевертень». Сумарно фюрер провів тут понад сто днів і ухвалив рішення, які згодом увійшли до підручників зі світової історії.

Десятиліттями довкола цього місця накопичувалися легенди: про підземне місто на сім поверхів, про заховані скарби Третього Райху, про пророцтва Ванги. Розібратися, де тут закінчуються факти і починаються міфи, нам допомогли дослідник ставки, військовий історик Андрій Швачко та письменник, колишній співробітник КДБ і СБУ Вадим Вітковський.

Повний документальний випуск про ставку «Вервольф» можна подивитися на YouTube-каналі «Михайло Курдюков».

ЧОМУ САМЕ СТРИЖАВКА

Ділянка, яку сьогодні займає музей, і територія навколо неї — це та сама лісова смуга, яка існувала в 1942 році. До 2011 року тут господарювало лісництво: випасали худобу, смажили шашлики, а екскурсоводи розповідали відвідувачам байки про численні підземелля.

Вибір місця для ставки, наголошує Швачко, не мав нічого спільного з містикою:

— Ніякі там не шамани чи коханки періоду Першої світової війни не тягнули сюди німців.

Це був звичайний військовий, прагматичний, штабний розрахунок, — говорить історик.

Передова група німців обстежила територію ще з 11 грудня 1941 року. Головними критеріями стала наявність залізниці, шосейні дороги, лінії телефонного зв'язку, наявність аеродромів, зокрема польових, та придатні для розміщення штабів адміністративні будівлі у сусідній Вінниці. Обрана лісосмуга завширшки лише 300 метрів найкраще відповідала цим вимогам.

До квітня 1942 року ставка вже була готова. Причина, чому Гітлер узагалі хотів мати ставку саме поблизу фронту, за словами Швачка, полягала в його бажанні особисто, безпосередньо керувати діями військ.

БУНКЕРИ

Головний бункер Гітлера мав фундамент завтовшки майже три метри — під час зйомки Швачко особисто виміряв дальноміром товщину 2,94 метра, що з похибкою дає приблизно три метри. За словами дослідника, така міцність пояснювалася не стільки страхом перед прямим влучанням авіабомби, скільки розрахунком інженерів: якщо вибух станеться поруч, ударна хвиля через підлогу не повинна була дістати людей у захищеному приміщенні.

При цьому, як зазначає Швачко, у бункера Гітлера — на відміну від бункера Гімлера — не було аварійного виходу.

— Тобто, якщо заклинить єдині двері, то вибратися назовні буде неможливо, — продовжує Андрій Швачко.

Про це, за його словами, збереглася навіть переписка з приводу того, що будувати ставку саме так, як побудували її для Гітлера,

«не можна».

Всередину заброньованого простору вели спеціальні заломлені входи — з поворотом праворуч і ліворуч, щоб забезпечити приміщення від вибухової хвилі ззовні. Приміщення були невеликими, але облаштованими: підведена вода, умивальник, телефонний зв'язок.

Поруч із бункером №1 стояв будинок Гітлера — будинок №11. Від нього сьогодні лишився ганок.

Крім того, на території ставки розташовувалися ще два бункери: №3 — комендантський та №2 — генеральський. Один розрахований на коменданта ставки, інший — для перебування у ньому у разі небезпеки генералів. Останніх на «Вервольфі» було стільки, що місця на всіх у залізобетонних укриттях не вистачило б, тому на території ставки викопали чимало бліндажів.

Саме на «Вервольфі» Гітлер підписав наказ одночасно наступати на Сталінград і захопити нафтові родовища Кавказу

БУДИНОК №13 І ДИРЕКТИВА №45

Сьогодні на місці, де колись стояв так званий будинок №13, — лише дерева й зарості. Але саме тут упродовж кількох місяців працював фактичний центр управління німецькими арміями. Щодня тут проходили наради найвищого військово-політичного керівництва Третього Райху.

Окрім самого фюрера, тут були рейхсмаршал і головнокомандувач Люфтваффе Герман Герінг, рейхсфюрер СС Генріх Гімлер, міністр пропаганди Йозеф Геббельс, міністр закордонних справ Йоахім фон Ріббентроп, а також Мартін Борман, Вільгельм Кейтел, Альфред Йодль та інші представники нацистської верхівки.

Саме тут, у липні 1942 року, Гітлер підписав директиву №45 —

Попри поширений міф, на «Вервольфі» не було підземних бункерів. Більшість споруд на ставці були дерев'яними

наказ одночасно наступати на Сталінград і захопити нафтові родовища Кавказу. Це рішення розтягнуло німецькі сили на два стратегічні напрямки. Битва за Сталінград тривала понад пів року, а Німеччина та її союзники втратили в ній, за оцінками істориків, понад півтора мільйона військових убитими та пораненими. Поразку під Сталінградом дослідники вважають одним із головних переломних моментів Другої світової війни на Східному фронті.

ОБОРОНА, ПОБУТ І ЛЕГЕНДА ПРО БАСЕЙН

Ставку прикривала кількашестенова система захисту: зенітна артилерія, аеродром у Калинівці, кілька рядів колючого дроту й три кола зон безпеки. При цьому, за спостереженням Швачка, безпосередньо периметр навколо будинку Гітлера був порівняно скромним. З вікна кабінету фюрера відкривався вільний простір.

Неподалік, за нинішньою огорожею музею, працював невеликий польовий аеродром — сюди літаками доправляли генералів та інших офіцерів, яких Гітлер особисто нагороджував, розпитував про справи на фронті й відправляв назад.

Автівку фюрера — «Мерседес» G4 — на ставці обслуговував офі-

цер СС Еріх Кемпка, особистий водій Гітлера. Саме він наприкінці війни братиме участь у спробі спалити тіла Гітлера та Єви Браун у саду рейхсканцелярії в Берліні.

А ось стежками ставки Гітлер любив прогулюватися з улюбленою німецькою вівчаркою Блонді, яка залишалася з ним до останніх днів життя. Водночас Єва Браун на «Вервольфі» не була жодного разу, попри понад сто днів, які фюрер загалом провів у цьому лісі. Дружиною Єва стала лише в день їхнього спільного самогубства — тобто буквально в останній день свого життя.

Єдина споруда, що збереглася майже цілою до сьогодні, — протипожежний басейн. Навколо нього також існує міф, ніби Гітлер тут купався. Швачко цей міф спростовує. За його словами, за всіма спогадами очевидців фюрер міг митися, але про повноцінне купання у басейні мови не йшло, адже він боявся глибоких водойм.

Натомість басейн зверху маскували сіткою, вода в ньому не прогрівалася, і, за спогадами офіцерів, після одного невдалого купання в крижаній воді очочих повторити цей досвід більше не знаходилося.

Вільного часу в Гітлера, за словами Швачка, майже не було: два

Фальсифікат для схуднення робили в підпільній лабораторії Вінниці і пр

МАРІЯ ЛЕХОВА, RIA, (063)6951124

Фальсифікований препарат для схуднення «Bioratid» виготовляли у підпільній лабораторії та продавали по всій Україні. У схемі, за даними слідства, брали участь щонайменше 27 людей. Серед них — організатор, працівники лабораторії, менеджери з продажу та реклами, пакувальники, митний брокер і власниці київської клініки.

Про викриття схеми 13 вересня повідомили прокурори Дніпропетровської обласної прокура-

тури спільно зі співробітниками Служби безпеки України.

За даними слідства, «Bioratid» містив тирзепатид, але не мав необхідних дозвільних документів, державної реєстрації та належної сертифікації.

Організатор схеми, як зазначають правоохоронці, вирішив заробити на великому попиті на препарати для зниження ваги. Він облаштував підпільну лабораторію, де виготовляли «Bioratid» без необхідного контролю якості та з порушенням санітарних і технологічних вимог.

Основну діючу речовину — тирзепатид невідомого походження — завозили з Китаю. Щоб приховати призначення товару під час митного оформлення, підконтрольний брокер нібито оформлював його як харчову добавку.

Після цього сировину використовували в лабораторії. Там її змішували з іншими компонентами та виготовляли готовий препарат.

Продавали його через спеціально створений сайт і сторінки в соціальних мережах. До рекла-

ми та просування, за даними слідства, залучали блогерів, акторів та інших публічних людей.

Препарат пропонували косметологічним кабінетам, клінікам і медичним працівникам у різних регіонах України. При цьому замовлення відправляли без дотримання необхідного температурного режиму.

Правоохоронці підрахували, що собівартість основних матеріалів становила близько 17 доларів, тоді як готовий препарат продавали за ціною до 1200 доларів.

Попередньо, від початку 2026 року, за цією схемою могли виготовити продукції більш ніж на 5 мільйонів доларів.

Окремо слідство виділяє роль власниці відомої київської клініки. За версією правоохоронців, вона знала про незаконність препарату, але популяризувала його серед колег, під час профільних навчань та у соціальних мережах.

Як стверджують правоохоронці, учасниками схеми також було відомо про випадки побічних реакцій у споживачів після використання препарату. Попри

ДЕ УХВАЛЮВАЛИ ІСТОРИЧНІ РІШЕННЯ

Окрім протипожежного басейну на ставці не залишилося вцілілих споруд. На фото великий бетонно-металевий валун — залишок одного з трьох наземних бункерів

фронти вимагали щоденних нарад, а окрім цього фюрер вивчав довідники й інструкції захопленої техніки, перекладені спеціальним відділом, і, за спогадами очевидців, запам'ятовував їх практично напам'ять.

СВІДЧЕННЯ НІМЕЦЬКОГО ПІЛОТА

Вадим Вітковський розповідає, що спілкувався в Німеччині з живим свідком тих подій — німецьким пілотом Францом Беренброком, який у 1942 році цілий тиждень провів на «Вервольфі» й особисто отримав із рук Гітлера нагороду «Залізний хрест» за збиті винищувачі.

За словами Вітківського, найбільше свідчення пілота суперечило поширеним уявленням про підземні споруди ставки:

— Найперше — він сказав, що ніяких підземних споруд там не було і не могло бути, тому що ставка побудована лише за чотири місяці... Вкласти мільйони кубометрів залізобетону за цей час також немислимо.

АРХИВИ КДБ І «ТІНЬ ГІТЛЕРА»

Про те, наскільки складно було свого часу знайти документальні підтвердження щодо «Вервольфа», Вітковський розповідає з власного досвіду роботи в КДБ. У документах, які потрапили

до радянських спецслужб під час наступу, згадувалися переважно партизанські вилазки проти німецьких військ навколо ставки, але майже нічого про саму ставку й перебування в ній фюрера.

Переломним моментом стало знайомство з архівною кримінальною справою на начальника особистої охорони Гітлера, генерал-лейтенанта СС Ганса Йоганна Раттенхубера — того, кого називали «тіною Гітлера», бо він супроводжував фюрера буквально в кожній поїздці та на кожній зустрічі.

Матеріали справи, надіслані з московського архіву КДБ СРСР лише на дві доби, без жодної техніки для копіювання, Вітковський конспектував вручну — «зранку до пізньої ночі», за його словами, доки не спухали пальці. У цих двох томах містилися детальні спогади Раттенхубера про поїздки Гітлера на фронт, про його ставки та систему їхньої охорони.

ШТАУФФЕНБЕРГ, ВЛАСОВ І ВІННИЦЯ

Ставка «Вервольф» непрямо пов'язана і з двома іншими знаковими постатями Другої світової. У 1942 році в штабі командування сухопутних військ, який, зокрема, розташовувався у приміщенні нинішньої Вінницької психоневрологічної

лікарні, працював офіцер Клаус фон Штауффенберг. За однією з версій, саме тут почав формуватися задум, який 20 липня 1944 року втілюється в замах на Гітлера в ставці «Вольфшанце» у Польщі — операція «Валькірія». Того дня Штауффенберг проніс туди портфель із вибухівкою, однак потужності заряду виявилось недостатньо — фюрер отримав лише незначні опіки, а самого змовника невдовзі розстріляли.

Того ж 1942 року, після розгрому своєї армії, у німецький полон потрапив генерал Андрій Власов — згодом найвідоміший радянський генерал-колаборант війни.

Утримували його, зокрема,

Ніяких семи поверхів вниз у граніті там не було і не могло бути. Тому що ставка побудована лише за чотири місяці

у спеціальному таборі для радянських офіцерів у Вінниці — саме тут, як зазначають дослідники, почалася його активна антирадянська діяльність і його завербували нацисти. За наявними згадками в літературі, одним із місць його допитів також була лікарня імені Ющенка. Створена за підтримки нацистської Німеччини Російська визвольна армія (РОА) під його командуванням наприкінці війни воювала проти Червоної армії. У 1946 році Власова стратили в Москві.

СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ ЗАГИНУЛО НА БУДІВНИЦТВІ

На запитання про кількість жертв серед тих, хто будував

ставку, Швачко відповідає без ілюзій щодо умов праці, але й без готовності підтверджувати легенди про масові страти на самому будівництві.

— Це, взагалі-то, робоча сила. Можна сказати, німці ставилися до людей як до худоби, але нікого тут не катували і не страчували.

За його словами, робітників привозили з вінницького концтабору для підготовчих робіт — копання, земляних робіт, — тоді як спеціалізовані будівельні роботи виконували фахівці. Оповідки про масові поховання просто неба на будівництві він відкидає, зазначаючи, що німці добре знали норми поховань і намагалися уникати епідемічної загрози для власних військ.

МІФ ПРО СІМ ПОВЕРХІВ ПІД ЗЕМЛЕЮ

Найстійкіший міф про «Вервольф» — існування розгалуженого підземного міста, вирубаного в граніті на кілька поверхів углиб. Спростувати чи підтвердити це намагалася й офіційна експедиція.

Вітковський розповідає про роботу експедиції «Гермес» у 1988–1991 роках — проекту Міносвіти РФ, профінансованого з російського бюджету, яка досліджувала територію ставки за допомогою обладнання, нібито здатного «бачити» на п'ять-шість метрів під землею без розкопок. Дослідники розбили всю територію на квадратні метри й обстежили кожен ділянку.

— Найперше, що вони дослідили, — що дійсно ніяких семи поверхів вниз у граніті немає і бути не може, тому це просто хвора вигадка. А вся ставка була зверху. Єдине, що вони знайшли й дослідили, — це прокладені підземні

комунікації, тобто кабелі зв'язку, які залишилися і не були вирвані місцевими жителями після війни, і система каналізації, — розповідає Вітковський.

Одні з таких знахідок — оглядові колодязі каналізаційної системи, які й сьогодні можна побачити на території. Швачко пояснює й геологічну причину, чому підземне місто фізично малоймовірне: під ставкою залягає Український кристалічний щит, а на глибини близько півтора кілометра — гранітний кар'єр. Роботи такого масштабу в подібному ґрунті, за його словами, вимагали б колосальних ресурсів і часу, яких у німців попросту не було — ставку збудували за чотири місяці.

ЗНИЩЕННЯ СТАВКИ

Коли Червона армія наближалася до Вінниці, стало зрозуміло, що «Вервольф» доведеться залишити. Гітлер не хотів, щоб ставка дісталася радянським військам як трофей, тому перед відступом німці підірвали більшість споруд. Це підтверджують і фотографії, зроблені групою радянської держбезпеки вже 1944 року, на яких видно хвостовики авіаційних бомб — ними, за словами Швачка, був щільно заповнений весь внутрішній простір бункерів, чим і пояснюється сила вибухів, здатних відкинути уламки стін на десятки метрів. Найбільший зафіксований дослідником уламок перекриття комендантського бункера відлетів на 48 метрів від основної споруди.

Те, що вціліло після подривів, з роками остаточно поглинула природа. Сьогодні від колишньої ставки лишилися фрагменти фундаментів, протипожежний басейн та залишки деяких конструкцій.

Літературна легенда: Петров-Домонтович

Серед численних міфів довкола «Вервольфа» окремо стоїть історія, пов'язана з українською літературою. Йдеться про Віктора Петрова-Домонтовича, автора романів «Доктор Серафікус» і «Дівчина з ведмедиком», який

був також агентом радянських спецслужб.

За легендою, на яку натякав сам письменник, він нібито отримав завдання ліквідувати Гітлера. Достеменно відомо, що під час війни Петров-Домонтович певний

час перебував у Вінниці, однак жодних документів, які підтверджували б підготовку замаху, досі не знайдено. До того ж, сам Гітлер практично не з'являвся у Вінниці за межами добре охоронюваної території ставки.

одавали по всій Україні

це, його реалізацію продовжили.

Під час спецоперації провели понад 250 санкціонованих обшуків. Слідчі дії відбувалися у Києві та Київській області, Дніпрі, Запоріжжі, Одесі, Полтаві, Вінниці, Житомирі, Миколаєві, Рівному, Харкові, Хмельницькому та Чернігові.

Правоохоронці вилучили фальсифікований препарат і сировину для його виготовлення, обладнання підпільної лабораторії, пакувальні матеріали, готову поліграфічну продукцію, документи та чорнові записи.

Також вилучили телефони, комп'ютерну техніку, готівку в різних валютах на загальну суму майже 15 мільйонів гривень, дорогі автомобілі та інше майно.

Усім 27 учасникам повідомили про підозру у виробництві, перевезенні, пересиланні та зберіганні з метою збуту завідомо фальсифікованих лікарських засобів.

Слідство встановлює інших можливих учасників схеми, канали постачання сировини, обсяги виготовленої та проданої продукції, а також людей, які могли постраждати від її використання.

НАЙРЕЗОНАНСНІШІ ТРАГЕДІЇ В ІСТОРІЇ ВІННИЦІ

Болючі події ■ Нещодавно минула чергова річниця терактів у Нью-Йорку, які забрали тисячі життів. За свою історію наше місто також пережило чимало резонансних трагедій та катастроф. Розповідаємо про наймасштабніші з них

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
(095)1039671

Чверть століття тому, 11 вересня 2001 року світ змінився назавжди. Цього дня терористи «Аль-Каїда» захопили чотири пасажирські літаки. Два з них врізалися у вежі Всесвітнього торгового центру в Нью-Йорку, ще один

атакував будівлю Пентагону, а четвертий упав у Пенсильванії. Жертвами терактів стали 2977 мирних людей.

На жаль, великі трагедії траплялися і у Вінниці та області. Протягом останніх десятиліть місто пережило катастрофи і теракти, що забирали людські життя та залишали після себе значні руйнування.

Згадуємо найрезонансніші трагедії, які увійшли в історію Вінниччини.

Трамвай, що впав у річку

У травні 1938 року Вінниця пережила одну з найгучніших транспортних трагедій свого часу. Трамвай №13 рухався вулицею Леніна, яка сьогодні має назву Соборна, коли під час спуску вагоновода не впорався з великою швидкістю.

Вагон зійшов з рейок та впав із мосту у Південний Буг. Тогочасна преса називала подію «Трамвайною катастрофою».

Розслідування показало, що проблема була не лише в діях вагоновода. Вінницьке трамвайне управління випускало на маршрути несправні вагони, хоча їх позначали відремонтованими. Поза тим, до керування допускали людей, які не знали всіх правил роботи з вагонами.

Катастрофа коштувала життя двом вінничанам. Керівництво управління та вагоновода притягнули до відповідальності.

Літак, який впав у Вінниці

У листопаді 1971 року трагедія сталася в небі над Вінницею. Пасажирський АН-24 виконував рейс із Києва до нашого міста та заходив на посадку.

Під час заходу на друге коло літак врізався в землю. Після удару машина вибухнула та загорілася. На борту перебували 43 пасажирів та п'ятеро членів екіпажу — ніхто з них не вижив.

Масштаб трагедії згодом описував тодішній директор вінницького аеропорту Віталій Коларж: «Поруч з палаючою машиною сидів хлопець — голова його безсило опустились на оголені груди — від сильного удару з нього зірвало весь одяг».

Більшість пасажирів разом із відірваними кріслами лежали один на одному під палаючим крилом літака. Багато з них сильно обгоріли. «Навряд чи хто залишився живий», — пам'ятаю, подумав».

Точну причину катастрофи слідство встановити так і не змогло.

Наймасштабніша залізнична аварія області

Чергову трагедію Вінниччина пережила у вересні 1973 року. Неподалік Козятина зіткнулися електропоїзд та вантажний потяг.

Обидва потяги рухалися на великій швидкості, а зіткнення стало настільки масштабним, що цю аварію вважають найбільшою залізничною катастрофою в історії області.

Точна кількість загиблих досі залишається предметом суперечок. У різних джерелах фігурують цифри від кількох десятків до двох сотень жертв.

Радянська влада не оприлюднила чіткої причини трагедії. Серед версій, які згодом поширювалися, була помилка машиніста вантажного потяга, який нібито проїхав на червоне світло та врізався у головний вагон електрички. Інша версія покладає відповідальність на диспетчерку, яка могла направити два потяги на зустріч один одному.

День, коли «зник» Південний Буг

Улітку 1984 року містяни одного ранку побачили картину, яку важко було пояснити: Південний Буг майже повністю спорожнів.

Ще напередодні річка була повноводною, а вранці на її місці залишилися лише окремі калюжі. Для частини людей це стало причиною переляку, інші ж сприйняли ситуацію як можливість назбирати риби або просто погуляти оголеним дном.

Причина виявилася техногенною. На Сабарівській ГЕС зламалося старе кріплення, яке утримувало один із восьми щитів. Через це з водосховища витекло близько двох мільйонів кубометрів води.

За обсягом це було приблизно як 15 кілометрів річки. Пробоїну вдалося закрити того ж дня, а після цього Південний Буг поступово повернувся до звичного рівня.

Винним у аварії визнали одного з майстрів.

Вибухи у вінницьких маршрутках

Початок 2000-х років також залишив у пам'яті вінничан серію трагічних подій. Упродовж 2002–2003 років у міських маршрутках пролунали три вибухи.

Внаслідок цих інцидентів загинули дві жінки. Ще понад 20 людей зазнали травм різного ступеня тяжкості.

Правоохоронці відкрили кримінальну справу за статтею про терористичний акт. Однак попри розслідування, винних у вибухах досі не притягнули до відповідальності.

Вибухи під Калинівкою

У ніч на 26 вересня 2017 року Вінниччину сколихнули вибухи на території 48-го арсеналу боєприпасів поблизу Калинівки.

Все почалося з пожежі на складах. Вогонь дістався боєприпасів, після чого почалися масштабні вибухи. Перший потужний вибух пролунав близько десятої вечора.

Наслідки відчули навіть у Вінниці, яка розташована приблизно за 20 кілометрів від арсеналу. У місті хиталися багатоповерхівки, а люди серед ночі залишали свої домівки.

Вибухами було зруйновано 13 будинків, ще 1437 отримали пошкодження. Також постраждали три заклади охорони здоров'я, вісім закладів освіти та вісім адміністративних будівель.

Тисячі мешканців довелося тимчасово евакуювати. Попри величезні масштаби вибухів та руйнувань, людських жертв не було.

Найстрашніший день новітньої історії Вінниці

Найбільш трагічною подією сучасної історії міста став російський ракетний удар 14 липня 2022 року.

Того дня російські військові атакували Вінницю трьома ракетами «Калібр». Вони влучили у цивільну інфраструктуру в центральній частині міста, зокрема в район Будинку офіцерів, а також пошкодили медичні та офісні приміщення.

Російська атака забрала життя 29 цивільних людей. Серед загиблих були діти. Сотні вінничан отримали поранення.

Цей удар став найтрагічнішим епізодом новітньої історії Вінниці. Він назавжди залишився в пам'яті міста як один із найтяжчих наслідків повномасштабної російської агресії.

«НИВА» ДАЛА БІЙ КИЇВСЬКОМУ «ДИНАМО»

Кубок України ■ Вінницькі футболісти вдома мінімально поступилися столичному гранду. Проти «динамівців» зіграли вперше за 30 років

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (099)1285272

Київське «Динамо» в рамках 1/16 фіналу Кубка України перемогло вінницьку Ниву (1:0). За офіційними даними Української асоціації футболу, матч відвідали 2590 глядачів. Це вдвічі більше, ніж місткість арени «Нива» у Вінниці. Ще багато вболівальників не змогли потрапити на гру. До речі, востаннє «Нива» грала проти «динамівців» у фіналі Кубка України 30 років тому. Тоді кияни перемогли з рахунком 2:0, але вінничани все ж вперше в історії отримали путівку в Єврокубки.

НА ЗУСТРІЧНИХ КУРСАХ

Чинний володар Кубка України розпочав захист титулу з виїзду саме до Вінниці. Кияни провели масову ротацію. Головний тренер Ігор Костюк залишив у запасі лідерів Пономаренка, Бражка, Кендзьору, Дубінчака, Лонвейка, Кабаєва та Рубчинського, а Ярмоленка навіть до заявки не взяв. Здавалося, що різниця в класі велика. За «Ниву» був хіба що синтетичний газон, на якому гості грати не звикли. Однак перша половина першого тайму виявилась абсолютно провальною для «Динамо». Перший момент «біло-сині» провели аж на 20-й хвилині, коли Михавко прострілив, а Герреро на правому краю штрафного підхопив відскок. Потужний удар Едуардо парирував голкіпер «Ниви» Пономаренко. Наша команда не забарилася з відповіддю. На 24-й хвилині орендований бразилець Ікару Мендес прорвався правим флангом і про-

бив у ближній кут — Ольховий парирував. Господарі повернули володіння буквально через декілька секунд і провели ще одну атаку, завершивши її дальнім ударом Мельника. «Динамо» врятувала поперечина!

Кияни відверто панікували у захисті, заспокоївшись лише в останній 15-хвилинці. Саме тоді у гранда почали проходити комбінації. Найкращий шанс відкрити рахунок змарнував Волошин, який на 31-й хвилині відкрився під красиве закидання Піхальонка й пробив у падінні. Наш голкіпер встиг скоротити дистанцію й парирував.

Всі бачили, що «Нива» мала гідний вигляд. У першому таймі ми не реалізували свої голові моменти. А в другому трохи просіли

Дістав він і постріл Люсіна з дистанції під поперечку. Відпочивати команди пішли за нулів на табло.

ЄДИНИЙ ПРОПУЩЕНИЙ М'ЯЧ

Другий тайм розпочався без змін. Спочатку по воротах вгитив киянин Волошин. Пстріл заблокували, а в боротьбі за рикошет голкіпер «Ниви» Пономаренко скинув м'яч Люсіну. Павлу залишалося пробити у порожні ворота, однак в останню мить постріл встигли заблокувати. Втім, подальший кутовий завершився замиканням киянина Аліу Тіаре. На жаль, 0:1.

Ще за дві хвилини «Нива» по-

Перед повними трибунами нивівці показали гідну гру. Вони мали шанси на позитивний результат

милилася під пресингом перед власним штрафним. Люсін перехопив м'яч у центрі штрафного, а Михавко підхопив відскок і пробив над дальньою дев'яткою.

Вболівальники не побачили жодного моменту протягом наступних 35 хвилин. Тренери провели гору замінів, чим збили темп.

А от новачок Кеассе Ба, який дебютував за «Динамо», міг забити з кутового на 85-й хвилині. Він замикав головою в дальній кут, але не влучив.

Фінальний свисток зафіксував мінімальну перемогу «Динамо». Втім, глядачі виявилися в цілому задоволеними, адже господарі поля дали бій столичному гранду.

ПІСЛЯМАТЧЕВІ КОМЕНТАРІ

Граючий президент і головний голєадор «Ниви» Артур Загорюлько не зміг вийти на поле, бо в попередньому матчі отримав серйозну травму. Проте він був присутній на грі.

— Всі бачили, що «Нива» мала гідний вигляд. У першому таймі ми не реалізували свої голові моменти. А в другому трохи просіли. У цілому я задоволений грою. Хлопцям і тренерам дякую

за непоганий виступ. А вболівальникам вдячний за шалену підтримку. Давно на футболі у Вінниці не було аншлагу, це дуже радує. До речі, «Нива» раніше двічі програвала «Динамо» 0:2, а сьогодні пропустила лише один м'яч, — сказав Артур Загорюлько.

Головний тренер «Ниви» Юрій Ярошенко ще до гри говорив хлопцям, що протистояння з «Динамо» покаже майбутнє команди і на що вона здатна.

— Перші 20 хвилин виходило практично все, що задумали. Але потім далася взнаки індивідуальна майстерність футболістів «Динамо». Саме клас суперника зіграв свою роль. Натомість нам не вистачило забитого м'яча, — прокоментував Юрій Ярошенко.

Захисник «Динамо» Владислав Дубінчак сказав, що киянам важко було переходити із «живого» поля на синтетику. Він також прокоментував спад «Динамо».

— Наразі нам важко. Якщо чесно, соромно перед уболівальниками за останні результати. Хочемо виправити ситуацію. Сподіваюся, це вдасться. Мова йде і про чемпіонат України, і про Кубок, і про міжнародні старты.

КОРОТКО

Бронза з Латвії

■ Успішно завершився міжнародний старт для Тимофія Цюрпіти. Вихованець Вінницької спортшколи № 2 виступив на рейтинговому турнірі з тхеквондо WT у Ризі. До столиці Латвії з'їхалися близько 650 спортсменів із 45 країн. Свій шлях до п'єдесталу 11-річний вінничанин розпочав із перемоги над бійцем із Фінляндії. Далі здолав представника Польщі. У півфіналі поступився українцю, але став бронзовим призером та здобув рейтингові бали.

Для вінничанина це черговий крок у кар'єрі, яка розпочалася п'ять років тому. За цей час Тимофій встиг стати чемпіоном України та чемпіоном Європи серед юнаків.

Виграли Кубок Ректора

■ ВК «Медуніверситет» став переможцем Всеукраїнського волейбольного турніру «Кубок Ректора ВНМУ», присвяченого 30-річчю цієї команди. Вінничанки здобули чотири перемоги, не залишивши суперницям шансів. До трійки найкращих також увійшли «Галичанка-ЗУНУ» (Тернопіль) і «Регіна-МЕГУ» (Рівне).

MVP турніру стала капітанка «Медуніверситету» Валерія Якушева. Найкраща блокуюча — Тетяна Музиченко, найкраща ліберо — Анна Бойко, а приз глядацьких симпатій отримала Юлія Падакова (всі — «Медуніверситет»).

Рекордна масовість

■ У Вінниці підбили підсумки відкритого чемпіонату міської територіальної громади та фестивалю футболу серед наймолодших юнаків. Цьогоріч змагання об'єднали 156 дитячих команд. Це понад 2800 юних футболістів.

Успіх «Вінницьких Титанів»

■ Перше місце у дисципліні «Інвастронг» та друге — у командному адаптивному веслуванні на 100 метрів. Такі результати показали представники Вінницької громади на всеукраїнських змаганнях «Сильні України» серед ветеранів війни та військовослужбовців. Турнір об'єднав близько 120 спортсменів. Вінниця представляла команда «Вінницькі Титани» з 11 спортсменів на чолі з Арменом Гарибяном.

Квитки за 200 гривень продавали по 10 тисяч

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA, (095)1039671

Напередодні матчу між «Нивою» та «Динамо» виник скандал із продажем квитків: їхня офіційна ціна становила 200 гривень, але після завершення продажу такі самі квитки почали пропонувати на сайтах оголошень у десятки разів дорожче.

Оголошення про продаж квитків на матч із «Динамо» «Нива» опублікувала 2 вересня. Клуб повідомив, що придбати їх можна буде від 3 вересня у кав'ярні на НТБ «Нива» на вулиці Сергія Зулінського, 29-А. Продаж мав розпочатися о 16.00 і тривати до 20.00. Наступного дня квитки мали продавати з 12.00 до 20.00. Ціна одного квитка — 200 гривень. При цьому в оголошенні зазначили: «Оплата — лише готівкою». Також клуб попередив: «Кількість квитків обмежена!»

Окремо «Нива» повідомила, що всі виручені кошти передадуть на потреби 60-ї окремої механізованої бригади. Онлайн-продажу клуб у цьому оголошенні не анонсував.

Однак, за повідомленнями містян, які прийшли купувати квитки, вони закінчилися практично одразу після початку продажу. Частина вінничан стверджувала, що продаж стартував раніше за заявлену 16-ту годину. Люди писали, що зовсім не було квитків вже о 16.15.

Після завершення продажу на OLX та інших майданчиках почали з'являтися оголошення про продаж квитків на матч. У них за квиток із номіналом 200 гривень просили вже 1000, 2000, 4000 і навіть 10 тисяч гривень.

Саме це й викликало найбільше обурення. Різниця між офіційною ціною та ціною у перепродажі виявилася настільки великою,

що подекуди легше потрапити на матч світових топів, аніж вінницької «Ниви». До прикладу, вартість квитків на базові офіційні поєдинки «Реала» у сезоні 2026/27 на стадіоні «Сантьяго Бернабеу» у Мадриді у перерахунок на гривні стартують від 3900 гривень.

У соцмережах люди обурювалися швидкістю продажу та відсутністю обмеження на кількість квитків в одні руки.

Інші, навпаки, зазначали, що навіть обмеження в один квиток не обов'язково повністю зупинило б перекупників. Але люди все одно ставили питання: як саме клуб контролював продаж квитків.

Офіційного пояснення щодо перепродажу квитків клуб не оприлюднив. Тому ми звернулися до «Ниви» із запитаннями про кількість квитків, спосіб їх продажу, можливі обмеження та появу квитків на сайтах оголошень.

На частину запитань нам відповіли. Нам підтвердили продаж всіх квитків й подальшу передачу отриманих від їх реалізації коштів на потреби ЗСУ.

Пресаташе клубу також зазначив, що на всі інші домашні матчі «Ниви» вхід безплатний. Відповідно на цей матч платний вхід запровадили спеціально, щоб зібрати кошти для військових. У такому разі, за гіпотетичного максимуму, 60-та бригада отримає переказ у 270 тисяч гривень.

Водночас у клубі нам не надали інформації щодо причин продажу квитків виключно за готівку та відсутності можливості онлайн-продажу, обмеження кількості квитків в одні руки та механізму контролю такого продажу.

Не пояснили нам і того, чи проводить клуб перевірку через появу квитків на OLX та інших майданчиків. Тому головні питання залишилися без відповіді.

ВІННИЦЬКІЙ ФІЛАРМОНІЇ — 90! ГЛЯДАЧАМ ПРИГОТУВАЛИ СЮРПРИЗИ

Не пропустіть! ■ Гучно, з аншлагом та підкоренням TikTok стартував 90-й концертний сезон Вінницької обласної філармонії. Попереду — ще більше прем'єр, цікавих проєктів, гастролей та яскравих і глибоких концертів. Зокрема, вже цього місяця глядачів чекають культові опери, польська музика, концерт жіночих історій і «Український дофамін»

ВАЛЕНТИНА
КИРИЛЬЧУК, RIA,
(096)3145155

«Зберігати традиції й додавати сучасних барв! Рости, не боятися нового і разом писати наступні сторінки історії!» — саме під таким гаслом Вінницька обласна філармонія ім. Леонтовича зустріла 90-річчя.

Перший концерт сезону — і одразу аншлаг, найгучніші овації, найсильніші враження глядачів і мільйонні перегляди у соцмережах.

Щоб відкрити всю красу української музики різних поколінь і епох, на концерті-відкритті сезону на одній сцені об'єдналися всі творчі колективи філармонії: провідні солісти, Академічний симфонічний оркестр, Академічний камерний оркестр «Аркада», Академічний ансамбль пісні і танцю «Поділля», ансамбль «Експромт» та неймовірний Академічний Подільський камерний хор «Леонтович-капела», чий відео із запальним виконанням «Диких танців» і «Шикидим» миттю стали трендами всіх соцмереж.

«Це просто космос! Так круто!», «Той момент, коли людина дихає тим, чим займається!» — продовжують захоплюватися «Леонтович-капелою» меломани зі всієї України та світу, залишаючи палкі коментарі під відео, які лише у мережі TikTok набрали понад мільйон переглядів.

— Ще більше незабутніх мистецьких відкриттів, яскравих цікавинок, глибоких і вражаючих концертів та вечорів чекає на наших глядачів протягом цього особливого сезону, — обіцяє генеральний директор Вінницької філармонії Віктор Бронюк. — «Найкраща філармонія України!» — з такою любов'ю наші віддані глядачі, обіймаючи, говорять про любов Вінницьку філармонію. І разом з нашими прекрасними колективами ми зробимо все, щоб цю безцінну глядацьку довіру і щире вдячність щоразу підтверджувати та перевершувати. Зберігаючи традиції, додаємо сучасних барв. Шануючи корифеїв, поповнюємо колективи талановитою молоддю. Зігріваючи серця вінничан силою мистецтва, не забуваємо про під-

тримку захисників. І, окрім рідної Вінниці, плануємо чимало гастролей.

Найперші сюрпризи артисти філармонії вінничанам та гостям міста презентують вже у вересні. Розповідаємо найцікавіше про концерти, які дійсно неабияк здивують.

КОНЦЕРТ «ШЕРШЕ ЛЯ ФАМ... НА ПІДБОРАХ»

У четвер, 17 вересня, о 19.00 у філармонії не пропустіть концерт «Шерше ля фам... на підборах», на якому головними будуть інтрига, пристрасть і жінки! Насолоджуючись класикою, поринемо у найкрасивіші жіночі історії. У центрі будуть три головні героїні. Три різні характери, темпераменти і грані жіночої сили об'єднані в одну музичну триєдність.

— Це буде вечір про жінку в усіх її проявах. Про ту, яку кохають. Про ту, яка кохає. Про ту, яка спокушає й надихає. Про ту, яка може бути ніжною і водночас неймовірно сильною. Про жінку, навколо якої народжуються опери, романси, пристрасті й музика, що переживає століття, — інтригують у філармонії.

Всесвітньо відомі шедеври виконають провідні солістки філармонії: народна артистка України Ірина Швець, чий голос захоплює драматизмом і глибиною почуттів, та заслужена артистка України Наталія Лановенко, чий вокал — про ніжність, темперамент і ту емоційну силу, яка робить жіночі образи в музиці живими.

За диригентським пультом — талановита диригентка Катерина Швець (Австрія), яка, вибудовуючи музичний простір вечора, мистецьки поєднає голоси солісток, звучання Академічного симфонічного оркестру та різні жіночі характери в одну драматургію.

«УКРАЇНСЬКИЙ ДОФАМІН» З ХІТАМИ, ЯКІ ЗНАЮТЬ ВСІ!

Драйвом, харизмою, позитивом і шаленою енергією всіх запалить Академічний Подільський камерний хор «Леонтович-капела» 19 вересня о 19.00 на своєму новому концерті «Український дофамін», що приурочений до Дня української музики.

Генеральний директор Вінницької філармонії Віктор Бронюк на відкритті сезону подякував всім артистам: «За все, що ми вже встигли зробити разом і що неодмінно зробимо далі для глядачів, Вінниці та розвитку української культури»

У цей вечір готуйтеся разом із улюбленим хором співати на повну! Адже у програмі — головні сучасні популярні хіти MONATIK, Тіни Кароль, Руслани, Jergu Neil, Віктора Павліка, гуртів TIK, ADAM, BB та багатьох інших. У магії багатоголосся і неповторному хоровому аранжуванні.

— Це буде вечір, коли можна не стримувати емоції: усміхатися, підспівувати, рухатися в такт і просто радіти тому, що наша музика жива! — чекають всіх хористи «Леонтович-капели». — Українська музика може бути не лише про глибину й силу, а ще й про радість, легкість, танці і те саме відчуття: «О, я це люблю!». На вас чекають хіти, які

«Найкраща філармонія України!» — з такою любов'ю віддані глядачі щоразу говорять про Вінницьку філармонію

ми впізнаємо з перших нот, мелодії, які давно живуть у наших плейлистах, і улюблені пісні, що в хоровому звучанні відкриваються зовсім по-новому. Ми хочемо, щоб цей концерт був не лише красивим, а й дуже особистим для кожного слухача: щоб ви впізнавали улюблені пісні, згадували свої моменти й підспівували і танцювали разом із нами. Український драйв у хоровому звучанні — вмикаємо гучніше!

МІЖНАРОДНИЙ ПРОЄКТ «ПОЛЬСЬКА МУЗИКА В УКРАЇНІ»

Як музика єднає культури, відкриває серця та нагадує про цінність свободи, гідності й духовної спадщини, вінничани відчують 25 вересня о 19.00 у філармонії

під час міжнародного проєкту «Польська музика в Україні», що відкриє найяскравіші сторінки польської академічної музики та об'єднає українських і польських митців.

Витончену і глибоку музику видатних польських композиторів Академічний камерний оркестр «Аркада» презентує під орудою Романа Реваковича (Польща). Він — відомий диригент і композитор, який протягом десятиліть працює над зближенням українського та польського музичних середовищ. Пан Ревакович — засновник фестивалю сучасної музики «Контрасти», фонду Pro Musica Viva та численних польсько-українських музичних проєктів.

Солісти концерту — талановитий скрипаль Андрій Павлов та віртуозний піаніст, заслужений артист України Дмитро Таванець. Обидва — музиканти з великим міжнародним концертним досвідом, чий виступи проходили на престижних сценах України та Європи.

— Музика не потребує кордонів! Вона сама створює простір для зустрічі. Концерт «Польська музика в Україні» — це частина всеукраїнського турне, організованого спільно з варшавським фондом Pro Musica Viva, Інститутом Адама Міцкевича та Міністерством культури і національної спадщини Польщі. Це зустріч польської музичної традиції з українським виконавським мистецтвом і продовження багаторічного культурного діалогу між двома країнами. Яскрава музична подія, яка цієї осені ексклюзивно пройде лише у 6 містах України: у Харкові, Львові, Києві, Черкасах, Одесі та Вінниці, — розповідають у філармонії.

На концерті вперше у Вінниці прозвучать виняткові твори відомих польських композиторів:

«3 п'єси в старовинному стилі» для струнного оркестру Генрика Миколая Гурецького, «Concerto notturno» для скрипки та струнного оркестру Мечислава Гурецького, «Серенада для струнних» Мечислава Карловича та фортепіанний концерт № 2 Войцеха Кіляра.

«ОПЕРНА УКРАЇНА. ПОСТАТІ І ШЕДЕВРИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ»

Красу і велич української опери разом із найцікавішими фактами з життя геніальних українських композиторів приходить відкрити для себе 29 вересня о 19.00 на вишуканому концерті «Оперна Україна. Постаті і шедеври першої половини ХХ століття».

Неповторні арії та сцени з творів Семена Гулака-Артемовського, Миколи Лисенка, Кирила Стеценка, Миколи Леонтовича, Михайла Вериківського, Костянтина Данькевича і Георгія Майбороди оживуть у виконанні народної артистки України Ірини Швець (сопрано), заслуженої артистки України Наталії Лановенко (сопрано) і Наталії Векленко (сопрано), Йосипа Машталяра (баритон) та Володимира Полторацького (тенор). Ведуча і авторка програми — заслужена діячка мистецтв України Тетяна Сніжко.

— Перша половина ХХ століття стала важливою сторінкою для української опери — часом, коли формувалася її неповторний голос: глибокий, щирий, драматичний і напрощуд красивий. Приходьте почути, як звучала Україна тоді, і відчутти, наскільки близькою ця музика залишається нам сьогодні, — запрошують артисти.

Квитки на всі концерти Вінницької філармонії доступні на сайті afisha.vn.ua та в усіх касах міста.

КІНО SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park», 4 поверх
тел. (096)003-50-50)

Над безоднею-2

Драма. 16.09, поч. о 10.40, 12.50, 15.00, 17.10, 19.20, 21.30

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Тачки

Анімація. 16.09, поч. о 9.30, 10.40

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Ідеальна зброя

Трилер. 16.09, поч. об 11.00

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Дисидент

Драма. 16.09, поч. о 9.00

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Тед-Мандрівник і магічна лампа

Анімація. 16.09, поч. об 11.20

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Койот проти Акме

Пригоди. 16.09, поч. об 11.50

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Астрал: за межами потойбіччя

Жахи. 16.09, поч. о 13.20, 18.30, 20.50

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Потяг «Червона рута»

Комедія. 16.09, поч. о 17.00, 19.00

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

Кузьма: Страшно веселий

Автобіографія. 16.09, поч. о 15.40, 18.20, 21.00

3 17.09 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР РОДИНА

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Відважний Давід проти Велетня

Анімація. 16.09, поч. о 10.00, 12.00

17.09–23.09, поч. о 12.00

Баррі. Пес-рятівник

Пригоди. 16.09, поч. о 14.00

17.09–23.09, поч. о 10.00

Практична магія-2

Комедія. 16.09, поч. о 18.00

КІНОТЕАТР «CINEMA CITI»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

Справжній герой

Комедія. 16.09, поч. о 14.30, 18.50

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Хранитель Камфорного дерева

Аніме. 16.09, поч. о 17.00

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Форсаж

Екшн. 16.09, поч. о 17.30, 20.10

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Санаторій Горького. Поседино

Драма. 16.09, поч. о 16.15

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Іграшка для дорослих

Комедія. 16.09, поч. о 21.00

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Заклолот

Трилер. 16.09, поч. о 12.20, 18.30

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Щенячий патруль: Динофільм

Анімація. 16.09, поч. о 10.10

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

Людина-павук: абсолютно новий день

Екшн. 16.09, поч. о 10.00, 13.00, 15.00, 16.00, 19.00

3 17.09 довідка за тел. (080)0308111)

ТЕАТР

ТЕАТР ІМ. САДОВСЬКОГО

(вул. Театральна, 13, тел. (068)5877055)

Біла ворона

Рок-опера

17.09 та 18.09, поч. о 18.30

Ці вільні метелики

Мала сцена. Чуттєва мить

19.09, поч. о 18.00

Занепали янголи

Мала сцена. Комедія

22.09, поч. о 18.00

КВІТКА

Пісня наяву й у снах

23.09, поч. о 18.30

Потяг

Мала сцена. За творами М. Коцюбинського

24.09, поч. о 18.00

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР «ЗОЛОТИЙ КЛЮЧИК»

(Хмельницьке шосе, 7. Тел. (067)1704770)

Бабусина пригода

Музична історія

19.09, поч. об 11.00 та 14.00

Наш веселий колобок

Казка-комедія

20.09, поч. об 11.00 та 14.00

ВИСТАВКИ

Гайда дивитися на хижаків

Запрошуємо всіх відвідати «Крокодилову ферму» та виставку «Рослини-хижаки і мешканці джунглів». Цікаво буде всім: і дорослим, і малим. Відвідавши Центр реабілітації рептилій, ви отримаєте масу задоволення, дізнаєтесь неймовірні факти про тварин та допоможете турбуватись про наших братів менших.

Вартість квитка на «Крокодилову ферму»:

■ Для дорослих і дітей від 3 років — 120 грн,

■ Дітки до 3 років безкоштовно.

■ Годування крокодилів у вихідні о 13.00.

Вартість квитка на виставку «Рослини-хижаки та мешканці джунглів»:

■ Для дорослих та дітей від 3 років — 100 грн,

■ Дітки до 3 років безкоштовно.

До вартості входить екскурсія, а також можливість потримати в руках деяких безпечних тварин. Якщо бажаєте мати зеленого «монстрика» на підвіконні, будь-яку хижу рослину на виставці можна придбати.

Хижі рослини годують по буднях о 18.00, та на вихідних о 15.00 Коли: Щодня з 10.00 до 20.00 Де: ТРЦ «КВАРТАЛ» (вул. Пікуса, 1а). Тел: (098)9504419

КОНЦЕРТИ

Євген Хмара та Дар'я Ковтун «Під небом Парижа» 28 вересня

Від шедеврів Джо Дассена і Шарля Азнавюра до сучасних хітів Indila і Zaz! На винятковому концерті «Під небом Парижа» 28 вересня о 18.00 у театрі ім. Садовського найвідоміші французькі хіти оживуть у фантастичному виконанні двох неймовірних талантів, які є подружжям у житті та ідеальним дуєтом у мистецтві.

Євген Хмара — всесвітньовідомий композитор і піаніст-віртуоз та Дар'я Ковтун (ODARA) — володарка глибокого й чуттєвого вокалу. Їхній концерт змусить вас затамувати подих! Це буде надзвичайний вечір романтики і живої музики, який перенесе на затишні французькі вулички, де панують естетика та кохання.

Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

SQUIRT: the Las Vegas Show 20 жовтня

Шоу 18+, про яке говорять і яке не забувають! SQUIRT: the

Las Vegas Show 20 жовтня о 19.00 у театрі ім. Садовського! Звіть коханих, друзів та приходьте насолоджуватися грандіозною еротичною феєрією, що скорила глядачів у всьому світі. Буде приголомшливо і гаряче!

SQUIRT — легендарне відверте шоу 18+, що руйнує межі буденності. Мікс пристрасті і висококласних акробатичних трюків. Розкішні костюми і ексклюзивні реквізити, адреналін і спокуса, триумф естетики, драйву та провокації. Тут кожен рух заворожує і перетворюється на пристрасть! Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

Іво Бобул 31 жовтня

Іво Бобул 31 жовтня у Вінниці з великим концертом «Серпанкові очі»! Легенда, Маестро, Метр української сцени, кумир кількох поколінь!

Його пісні — це свято для душі, від якого аж крила виростають.

31 жовтня о 18.00 у театрі ім. Садовського легендарний співак подарує нам всі золоті хіти, які створив за 50 років на сцені: «Розмова з тобою», «А липи цвітуть», «Серпанкові очі», «Kristina», «Осінній сад», «Одна-єдина». Готуйтеся співати кожну пісню усією залом, щосили аплодувати, шаленіти від неповторної атмосфери і отримати безцінні враження. Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

Бампер і Сус 16 жовтня

Їхній гумор — це суцільне полум'я! Бампер і Сус 16 жовтня з новим концертом у Вінниці. Нові вибухові жарти без цензури, неординарні розіграші і аукціони, блискуча імпровізація, спілкування і найгарячіша атмосфера.

Бампер і Сус — ТОП-гумористи України, які залишаються «своїми» для всіх.

Відверті, нетипові, патріотичні! Отамани гарячого українського гумору 18+ заряджають позитивом мільйони та дуже багато роблять для підтримки захисників. Після цього туру закуплять найнеобхідніше для воїнів. Приходьте 16 жовтня о 19.00 у філармонію на концерт Бампера і Суса за своєю порцією позитиву та долучайтесь до спільної підтримки ЗСУ. Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

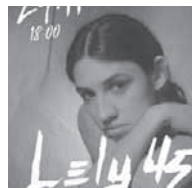

«Апельсиновий пунш» 15 листопада

Улюблені акторки Віталіна Біблів, Римма Зюбіна та Олена

Узлюк 15 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського з вражаючою виставою «Апельсиновий пунш»!

Це прониклива і щира історія про жінок у чарівному віці 50+! Наповнена сміхом, ностальгією і жіночою силою, яка вмє перетворювати досвід на мудрість, а минуле — на шанс розпочати все наново. Головні героїні — три подруги, які наважуються впустити у життя нові барви. Разом із ними ви пройдете шлях відкриттів і відкровень, де кожен крок супроводжується вічно молоді хіти Ірини Білик. Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

Lely45 29 листопада

Шалена енергія і пісні, які оголюють душу! Неймовірна Lely45 29 листопада

у Вінниці з новим великим концертом. Яскраво, сміливо, сильно і без жодної фальші! Готуйтеся по-справжньому відкриватися й відриватися серед справжніх. Відчуваючи ту саму безкінечність любові і щирості, що важливіші за все.

29 листопада о 18.00 у філармонії співатимемо разом «Bicim», «Моя душа», «Давай, дивись», «Автомагістралі», «Спробуй купи мене», «І кожен дасть мені своє ім'я», а також першими почувемо прем'єри з нового альбому, який Lely45 готує до випуску. Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

